

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 169 (8762) ŞƏNƏB, 14 avqust 2021-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

“Dəmir yumruq” hər an hazır vəziyyətdədir

Vətən müharibəsi işğal altında olan torpaqlarımızın azad edilməsi ilə başa çatdı. Tarixini bu mühtəşəm Qələbə ilə şərəfləndirən Azərbaycan xalqı bütün dünyaya öz gücünü, haqqı uğrunda mübarizə aparmaq özünü nümayiş etdirdi. Bu zəfərlə ordumuz Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Ermənistanın 30 illik işğalına son qoydu, məğlubiyyət damğasını üzərindən götürdü. Torpaqlarımızı azad etməklə həm də bütün dünyada yenidən tanındıq, özü də bu dəfə qalib dövlət, qalib xalq kimi...

Azərbaycan qalibdir

Xalqımızın intizarında olduğu bu tarixi reallığın müəllifi Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevdir. İlham Əliyevin həyata keçirdiyi kompleks tədbirlər, inkişaf strategiyası, nəticədə respublikamızın yüksəlişi, ordumuzun qüdrətlənməsi bizi sürətlə bu qələbəyə yaxınlaşdırdı. Bu siyasət hər bir uğuru ilə torpaqlarımızın azad edilməsi üçün tarixi şəraitin formalaşmasını təmin etdi, ərazi bütövlüyümüzün bərpa olunmasının konturlarını çizdi. İlham Əliyev Ali Baş Komandan kimi ordumuzu qarşısında dayanan bütün vəzifələri yerinə yetirməyə qadir mükəmməl hərbi gücə çevirdi, öten illər ərzində siyasi-diplomatik ustalıqla davamlı şəkildə Ermənistanın dünyada ifşasına nail oldu.

Vətən müharibəsinin 44 günü ərzində isə Azərbaycan xalqı bir daha öz rəhbərinin vətənpərvərliyinin, qətiyyətinin, yenilməzliyinin şahidi oldu. Məhz bu amillər xalqımızı bir amal uğrunda tarixdə görünməmiş dərəcədə həmrəy etdi. Məhz İlham Əliyevin torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda əzm-karlığı, ilk gündən nümayiş etdirdiyi hərbi-siyasi qətiyyəti hər bir azərbaycanlı öz rəhbərinin ətrafında daha sıx birləşdirdi.

Bu Qələbə tariximizin şanlı səhifəsidir. Bu Zəfər Azərbaycan oğullarının qanla yazdıqları qəhrəmanlıq salnaməsidir. Torpaqlarımızın işğaldan azad olunması Heydər Əliyevlə başlanan, İlham Əliyevlə davam edən inkişaf strategiyasının, yüksəliş siyasətinin parlaq məntiqi nəticəsidir. Bu Qələbə Azərbaycanı dünyaya tanıtdı, vətənimizi başıca

etdi. Bütün dünya xalqımızın iradəsinə, mətinliyinə şahidlik etdi, ölkəmizi daha yaxından tanıdı. Ən əsası bu Qələbə hər bir azərbaycanlının milli şüuruna hopdu və biz bu gün haqlı olaraq qalib gəlmiş xalqın nümayəndəsi olmağımızla qürur duyuruq.

Ermənistanın revanşist dairələr xəstə təfəkkürlərinə görə reallığı dərk etmək düşüncəsindən uzaqdırlar. Xaricdəki müayyən siyasi mərkəzlər, dövlətlər və təşkilatlar isə Azərbaycanın qələbəsini həzm edə bilmirlər. Amma onların müharibənin nəticələri ilə bağlı düşüncələri, fikirləri Azərbaycan üçün tamamilə əhəmiyyətsizdir. Əsas olan odur ki, Azərbaycan bu savaşı qalibdir.

Düşmənin istənilən təxribatının qarşısı qətiyyətlə alınacaq

İkinci Qarabağ müharibəsi Ermənistanın hərbi-siyasi təxribatlarının nəticəsi olaraq baş verdi. Baş nazir Nikol Paşinyanın “Qarabağ Ermənistanıdır” bəyanatı, öten ilin iyul ayında dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində hərbi təxribatın törədilməsi bu ölkə ilə sivil danışıqların tamamilə mənasız hala gətirdi. Bunların davamı kimi avqustda Goranboy istiqamətində düşmənin diversiya-kəşfiyyat təxribatı, Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində qeyri-qanuni məskunlaşdırma siyasətinin aparılması, köndüllü hərbi birliklərin yaradılması təsdiqlədi ki, Ermənistan problemin həllində bütün konstruktiv yanaşmalardan uzaqdır.

Ardı 2-ci səh.

Dünya Bankı: Azərbaycanın ali audit qurumu öndədir

Dünya Bankı “Ali Audit Qurumlarının Müstəqilliyi İndeksi” üzrə ölkələrin reytingini açıqlamışdır. Hesabata əsasən, Azərbaycan Dünya Bankı tərəfindən ali audit qurumunun, yəni Hesablama Palatasının müstəqilliyi parametrlərinə görə dünya miqyasında ən yaxşı performans göstərən ölkələrdən biri seçilmişdir.

Bax: səh.4

Türkiyə Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğan

Hörmətli cənab Prezident!
Əziz Qardaşım!
Kastamonu, Sinop və Bartında baş vermiş sel fəlakəti nəticəsində insan tələfatı və dağıntılar barədə xəbər mənə olduqca kədərli idi. Bu faciə ilə əlaqədar Siza, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, qardaş Türkiyə xalqına öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznü başsağlığı verir, yaralananlara və xəsarət alanlara şəfa diləyirəm. Allah rəhmət eləsin!

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 avqust 2021-ci il

Xalqımızın böyük dostu

İllər öncə “Mən Azərbaycanı özümə ikinci Vətən bilərəm” deyə, dünyanın iyirmi iki görkəmli mütəfəkkiri sırasında adı olan şair, yazıçı, ədəbiyyatşünas, etnoqraf, ictimai-siyasi xadim Oljas Süleymenov yenidən ölkəmizin qonağıdır.

Avqustun 12-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev görkəmli qazax şairi Oljas Süleymenovu qəbul etdi. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, onu Azərbaycanda xalqımızın böyük dostu kimi tanıyıq, həm qardaş Qazaxıstan mədəniyyətinin görkəmli nümayəndəsi, həm də bütün məsələlər üzrə öz prinsiplial mövqeyini hər zaman söyləmiş ictimai xadim kimi sevirik.

Oljas Süleymenovun Azərbaycanı həmişə dəstəklədiyini vurğulayan İlham Əliyev görkəmli şairin ən çətin zamanlarda da öz köklərinə, xalqına sadıq olduğunu və Qazaxıstanın uğurlu inkişafı üçün elindən gələni əsirgəmədiyini dedi.

Dövlətimizin başçısı Ulu Öndər Heydər Əliyevlə Oljas Süleymenovun dostluq münasibətlərini və görüşlərini xatırladı, bu görüşlərin bir neçəsində özünün də iştirak etdiyini yada saldı. Ümummilli Liderin Oljas Süleymenova həm istedadına, həm də ictimai fəaliyyətinə görə hörmət bəslədiyini qeyd etdi.

Türk dünyası ölkələrinin birliyi, türkdilli dövlətlər arasında həmrəyliyin möhkəmləndirilməsi üçün böyük şairin səylərini vurğulayan Prezident İlham Əliyev bunun xüsusən hazırda dünyada vəziyyətin dəyişdiyi dövrdə mühüm əhəmiyyət daşıdığını vurğuladı.

Dövlətimizin başçısı Oljas Süleymenovun Azərbaycanın bir neçə ali mükafatı ilə təltif olunduğunu xatırladı, Azərbaycanla Qazaxıstan arasında mədəni əlaqələrin inkişafına verdiyi töhfələrə görə bu ilin may ayında “Şərəf” ordeni ilə təltif olunduğunu bildirdi və ordeni görkəmli qazax şairinə təqdim etdi.

Ardı 3-cü səh.

Aqrar sığorta ölkənin 60 rayonunu əhatə edir

Azərbaycanda 2020-ci ilin sonundan tətbiqinə başlanılmış dövlət dəstəklisi aqrar sığorta artıq ölkənin əksər ərazilərinə əhatə edib. Aqrar Sığorta Fondundan verilən məlumata görə, indiyədək Azərbaycanın 60 rayonunda əkin sahələri və südlük inək-camışlar sığortalanıb.

Bax: səh. 4

XVI Tokio Yay Paralimpiya Oyunları

Tokio da paralimpiyaçılarımızın qələbə meydanı olacaq

Yay Olimpiya Oyunları kimi paralimpiyada da dünyanın maraqla izlədiyi ən mötəbər turnirlərdən sayılır. Bu mötəbər yarışların da hər keçən günü maraqlı anlarla yadda qalır. O üzündən planetin ən güclü paralimpiyaçıların avqustun 24-dən sentyabrın 5-dək yarışacağı turnirdə də gərgin idman mübarizəsinin şahidi olacağımız şübhəsizdir.

Həm də şübhə etmirik ki, bundan əvvəl iştirak etdikləri 6 paralimpiyadada qazandıqları medallarla xalqımızı sevindiren paralimpiyaçı yığmamız növbəti dəfə əldə edəcəkləri mükafatlarla dünyanın diqqətini çəkəcəklər.

Ardı 6-cı səh.

Koronavirusdan qorunmaq vətəndaşlıq borcumuzdur

Hande Harmancı: “Azərbaycanda son günlər COVID-19-a yoluxma halları gündəlik 10 dəfə artıb, tədbir görülməyə, sentyabrda başlayaraq yoluxma yenidən çoxala bilər”

Əslində, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Azərbaycanı nümayəndəsi Hande Harmancı bu fikirləri həyəcan təbii qədər ciddi hesab edilməlidir. Onun sözlərinə görə, epidemioloji vəziyyətlə bağlı məhdudiyətlərin yumşaldılması zamanı COVID-19 virusuna yoluxma hallarının artacağı təxmin edilirdi.

Nəticə göz qarşısındadır: son bir ayda Azərbaycanı koronavirusa yoluxma sayında sürətli artım müşahidə olunmaqdadır: “Bələ ki, bu müddətdə COVID-19-a gündəlik yeni yoluxma halları 10 dəfə artıb.

Ardı 2-ci səh.

“Dəmir yumruq” hər an hazır vəziyyətdədir

Əvvəli 1-ci səh.

Üstəlik, cəbhə xəttinə yeni hərbi qüvvələr cəmləməsi Ermənistanın yeni işğalçılıq niyyətlərindən xəbər verir.

Son vaxtlar yenə də Ermənistan tərəfindən təxribatçılıq hərəkətlərinə yol verildiyi müşahidə edilməkdədir. Bununla bağlı Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin mətbuatı açıqlamasında deyilir: “Son günlər ərzində Ermənistanın üçtərəfli bəyanatı kobud şəkildə pozaraq öz silahlı qüvvələrinin şəxsi heyətini Rusiya Federasiyası sülhməramlı qüvvələrinin müvəqqəti yerləşdirildiyi Azərbaycan ərazilərinə daşması, Muxtarkənd, Şuşakənd məntəqələri yaxınlığında, eləcə

də Kəlbəcər və Laçın rayonlarının inzibati hüduqlarının şərq istiqamətindəki əraziyə yeni erməni postlarını qoyması halları müşahidə olunur”.

Məlumatda bildirilir ki, Azərbaycan Ordusu tərəfindən adekvat tədbirlər görülür və bu kimi hallara imkan verilmir. Həmçinin qeyd olunur ki, bütün bunlar Ermənistanın yeni müdafiə naziri Arşak Karapetyanın Ermənistan ordusuna bütün vasitələrdən istifadə edərək güc tətbiq etmək barədə verdiyi məsuliyyət və təhriki əmrinin fonunda baş verir.

Bir vaxtlar Ermənistanın David Tonoyan adlı bir müdafiə naziri var idi. İkinci Qarabağ müharibəsindən bir

qədr əvvəl lovgə şəkildə təxribatçı “yeni müharibə - yeni ərazilər” doktrinası ilə çıxış etmişdi. O öz doktrinasına qismən nail oldu, yeni müharibə baş verdi. Amma Ermənistanın yeni ərazilər qəsb etmək niyyəti gözündə qaldı və Azərbaycan işğal altında olan torpaqlarını cəmi 44 günə azad etdi. David Tonoyan isə məğlubiyyətdən sonra rüsvaycasına vəzifəsindən istefa verdi.

İndi Ermənistanın yeni müdafiə naziri Arşak Karapetyan David Tonoyanın yolu ilə gedir. Amma 2016-cı ilin Aprel döyüşlərindən sonra vəzifəsindən qovulmuş bu adam Azərbaycanın hərbi gücünə bələddir. Yaxşı bilir ki, Azərbaycanın de-

mir yumruğu hər an hazır vəziyyətdədir.

Prezident İlham Əliyev müsahibələrinin birində deyib: “Onlar bizim yumruğumuz görüblər. Bu yumruq yerindədir. Heç kim bizim qabağımızda dura bilməz. Əgər biz zərər qədr təhlükə görsək, - zərər qədr, - onları dərhal məhv edəcəyik. Ele yerində məhv edəcəyik. Onlar da bunu bilir. Gücümüz də var, iradəmiz də var, cəsarətimiz də var. Yumruq da yerindədir”.

Bəli, dəmir yumruq yerindədir və düşmənin istənilən təxribatının qarşısı bundan sonra da qətiyyətlə alınacaq.

Rəşad CƏFƏRLİ,
“Azərbaycan”

Etibar MİRZƏYEV: “Türkiyəyə təkə yanğınları söndürmək üçün deyil, yeni dostluq və qardaşlıq səhifəsini yazmağa gəldik”

“Biz Türkiyəyə təkə yanğınları söndürmək üçün deyil, yeni dostluq və qardaşlıq səhifəsini yazmağa gəldik”.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri fəvqəladə hallar nazirinin müavini general-leytenant Etibar Mirzəyev avqustun 13-də azərbaycanlı jurnalistlər üçün təşkil olunan brifinqdə deyib.

Prezident İlham Əliyevin Türkiyədəki yanğınların qarşısının alınması və geniş miqyas alması mümkün deyil, Marmarisdə Orhaniyə, Hisarönü, Armudla, Dəyirmanyanı, Açıparan, Turqu, Fethiyyə bölgələri, Dalaman hava limanının ətrafı, Dənizli vilayətində Buldak, Tavas, Burduq-Bucak bölgələrində də yanğınların söndürülməsi üzrə verilən tapşırıqlar uğurla yerinə yetirilib”.

General-leytenant bildirib: “Yanğın bölgəsində FHN-in 743 nəfərlik şəxsi heyəti, 97 texnikası, 1 helikopter və 1 amfibiya təyyarəsi fəaliyyət göstərir. Təyyarə və helikopterimiz Dalaman hava limanının ətrafı, Köyceğiz, Çayrova, Yatağab-Yumaklı, Menteşe-Kocazağ, Milas-Yeniköy, Seyidli-Kəmər, Aydın-Akçaoğlu, Antalya-Kaş, Burduq-Bucak və İzmir şəhərlərində yanğınlarla qarşı mübarizə aparılıb”.

FHN-in yanğın-xilasətmə qrupunun iyulun 30-dan başlayaraq dörd mərhələdə Türkiyənin Muğla vilayətinə gəldiyini vurğulayan nazir müavini bildirib: “Gəldiyimiz ilk gündən yanğınlarla qarşı mübarizədə fəal iştirak etmişik. Yeniköy və Kəmərköy istilik elektrik stansiyalarının yaxınlığındakı yanğınlar çox şiddətli idi. Bu ərazilərdə yanğınların söndürülməsində və stansiyaların mühafizəsində FHN-in əməkdaşları böyük fədakarlıq göstərirlər. Qeyd olunan bölgələrdə baş verən yanğınlar söndürülüb. Hazırda həmin bölgələrdə əməkdaşlarımız növbəli rejimdə mühafizə xidməti aparırlar”.

E. Mirzəyev qeyd edib ki, bundan əlavə, qüvvələrimiz Köyceğiz rayonunun Pınar, Karayer, Kavakçık, Çayhisar, Zeytunalanı, Otmanlar, Çöğənli məntəqələrində yanğınlarla mübarizə aparırlar: “Yatağab bölgəsində, Hacivəllər, Yumaklı, həmçinin Aydın vilayətinin Çinə, Akçaoğlu, Kabaklıdərə bölgələrində Kabaklı-Hüseyn yaylasında, Seyidli-Kəmərdə, Menteşədə, Qazeller, Muğlanın

düzensiz sahəsində, Kozaağac, Yılanlı dağ silsiləsində yanğınların söndürülməsi nail olmuşdu. Bundan başqa, Marmarisdə Orhaniyə, Hisarönü, Armudla, Dəyirmanyanı, Açıparan, Turqu, Fethiyyə bölgələri, Dalaman hava limanının ətrafı, Dənizli vilayətində Buldak, Tavas, Burduq-Bucak bölgələrində də yanğınların söndürülməsi üzrə verilən tapşırıqlar uğurla yerinə yetirilib”.

General-leytenant bildirib: “Yanğın bölgəsində FHN-in 743 nəfərlik şəxsi heyəti, 97 texnikası, 1 helikopter və 1 amfibiya təyyarəsi fəaliyyət göstərir. Təyyarə və helikopterimiz Dalaman hava limanının ətrafı, Köyceğiz, Çayrova, Yatağab-Yumaklı, Menteşe-Kocazağ, Milas-Yeniköy, Seyidli-Kəmər, Aydın-Akçaoğlu, Antalya-Kaş, Burduq-Bucak və İzmir şəhərlərində yanğınlarla qarşı mübarizə aparılıb”.

Nazir müavini qeyd edib ki, amfibiya təyyarəsi 98 uçuş həyata keçirərək yanğın bölgələrinə 837 ton su boşaldıb. Helikopter isə 204 uçuş həyata keçirib və 567,5 ton su səpib. Türkiyədəki aviasiya vasitələrimiz yanğın bölgələrində ümumilikdə 1404 ton su boşaldıb.

FHN-in yanğın-xilasətmə qüvvələrinin əməkdaşlarının Türkiyəyə göndikləri andan yanğınlarla qarşı yerli yanğınsöndürənlərlə çiyin-çiyinə mübarizə aparıldıqlarını qeyd edən general-leytenant E. Mirzəyev deyib: “Avqustun 12-də Böhran İdarəetmə Mərkəzində keçirilən ic-

lasda Azərbaycan xalqına, xüsusilə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıq ifadə olundu. Biz buraya təkə yanğınları söndürmək üçün deyil, yeni dostluq və qardaşlıq səhifəsini yazmağa gəldik. Getdiyimiz bütün ərazilərdə bizə xüsusi doğma göstərilib. Mən həmişə qeyd etmişəm ki, türk xalqı böyük xalqdır, Türkiyə böyük dövlətdir. Azərbaycan-Türkiyə dostluğu və qardaşlığı ən qədim dövrlərə söykənir. Ümummilli Lider Heydər Əliyev və Prezident İlham Əliyev bu qardaşlıq münasibətlərimizin daha da inkişafında yeni səhifələr açıblar. Bizim buradakı fəaliyyətimiz Türkiyə dövləti və xalqı tərəfindən alqış və sevinc hissi ilə qarşılanıb. Biz də Türkiyə xalqına və Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla təşəkkürümüzü bildiririk”.

FHN-in əməkdaşlarının heç bir ciddi xəsarət almadığını deyən E. Mirzəyev söyləyib: “Marmarisdəki Böhran İdarəetmə Mərkəzində keçirilən toplantının nəticələri barədə fəvqəladə hallar naziri general-polkovnik Kəmaləddin Heydərov məruzə etmişik. Xüsusi tapşırıq və göstərişlər aldıq. Qısa müddət ərzində bölgəni tərk edəcəyik. Hazırda 350 nəfərlik şəxsi heyət və 54 yanğınsöndürmə avtomobili ərazidə növbədədir. Bazar günündə heç bir hadisə baş verməmə, bu qüvvələri bazalara çəkəcəyik. Bütün avtomobillər və texnikalar baxışdan keçiriləcək. Bazar günü və ya bazar ertəsi vətənə qayıdacağıq”.

Milli Məclisin Sədri TBMM Sədrinə başsağlığı verib

Avqustun 13-də Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri Mustafa Şentopa məktub ünvanlayıb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirdikləri, parlamentin sədri Türkiyənin Kastamonu, Sinop və Bartın bölgələrində səfəllərdəki insan tələfatı və dağıntı-

lardan kədərləndiyini bildirib, qardaş Türkiyə xalqına, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına Azərbaycan Milli Məclisinin başsağlığı verib, xəsarət alanlara Allahdan şəfa diləklərini ifadə edib.

Biz birlikdə güclüyük!

Koronavirusdan qorunmaq vətəndaşlıq borcumuzdur

Hande HARMANCI: “Azərbaycanda son günlər COVID-19-a yoluxma halları gündəlik 10 dəfə artıb, tədbir görülməyə, sentyabrdan başlayaraq yoluxma yenidən çoxala bilər”

Əvvəli 1-ci səh.

Yoluxma halları, əvvəllər ikireqəmli ədədlərlə ifadə olunurdusa, hazırda 2000-dən çoxdur. Azərbaycanda hər gün təxminən 10 min civarında diaqnostik test icra olunur. Aparılan testlər arasında pozitiv nəticələrin payı 2-dən 13 faizə qədər artıb. Bu, o deməkdir ki, əhali arasında koronavirusla xəstələnlərin sayı artır”.

ÜST rəsmisinə görə, əgər tədbir görülməyə, sentyabrdan başlayaraq yenidən gündəlik yoluxmalar arta bilər: “Havanın temperaturunun koronavirusun yayılmasına heç bir təsiri yoxdur, payız mövsümündə hava soyuduca insanlar qapalı məkənlərə üz tutacaq. Qapı-pəncərələr bağlanacaq və hava dövriyyəsi azalacaq. Bütün bunlar isə yoluxma hallarının artımına səbəb olur”.

Otan gün Azərbaycanda koronavirusa 1769-dan artıq yoluxma halı qeydə alınıb, 16 nəfər ölübsə, bu, heç də diqqətdən yayınma bilməz. Ölkə ərazisində indiyədək ümumilikdə 355 mindən artıq insan COVID-19 virusuna yoluxub (5 mindən çox şəxs isə bu baladan xilas olmayıb. Doğrudur, ölkəmizdə koronavirusa qarşı peyvənd ulunanların sayı az deyil, 5 milyon yarımından çoxdur. Lakin bütün bunlar heç də əsas vermir ki, özümüzü və doğmalarımızı bu baladan qorumayaq.

Bəzən laqeydcəsənə özüne belə sual verənlər də olur: “Koronavirusa qarşı vaksın vurdurmasam, mənə nə olar ki?”

Mütəxəssislər bu suala birmənalı şəkildə cavab verirlər ki, vaksindən imtina edirsinizsə, təmasda olduğunuz dostlarınızı, ailə üzvlərinizi, iş yoldaşlarınızı, hətta tanımadığınızı adamları da risk altına qoya bilərsiniz.

Bəzən “evdə müalicə və təcrid vaxtı nə etməli, ailə üzvlərinə necə qorunmalı?” sualı meydana çıxır. Bu da insanların rahat edən məqamlardandır. İnfeksiyot-

lər bildirirlər ki, ölkəmizdə COVID-19-u yayan, artıran koronavirusa yoluxmuş şəxslər simptomlardan asılı olaraq ev şəraitində də müalicə oluna bilər. Maraqlıdır: kimlər evdə müalicə olunmalıdır? Səhiyyə Nazirliyinin evdə müalicə ilə bağlı açıqladığı qaydalara əsasən, yoluxma halı təsdiqlənərsə, xəstəliyi yüngül formada keçirən şəxslər həkim rəyinə əsasən, yaşadığı yerdə təcrid olunur və onların üzərində tibbi müşahidə həyata keçirilir.

Azərbaycan Tibb Universitetinin Yoluxucu xəstəliklər kafedrasının əməkdaşının fikirlərinə əsasən, xəstəliyi simptomuz (klinik əlaməti olmayan) keçirən xəstələr də ev şəraitində həkim nəzarətində olmalıdır. Tibb üzrə fəlsəfə doktoru Vüqar Cavadzadənin dediyinə görə, testi pozitiv çıxan, lakin heç bir klinik laborator dəyişikliyi olmayan şəxslərə müalicə təyin edilmir.

Ozünün COVID-19 virusuna yoluxduğuna şübhəsi olanlar ilk addım kimi poliklinikaya zəng etməlidirlər. Bakı Baş Səhiyyə İdarəsinin rəisi Nelli Veysova qeyd edir ki, mehç bundan sonra sahə həkimləri koronavirus xəstəliyini dəyərləndirmək üçün məlumat toplayır: “...Yalnız bu həkimin qərarının əsasında yoluxma şübhəsi ilə mürciat etmiş vətəndaşın ünvanına COVID-19 testini keçirmək məqsədilə tibb işçisi yolağdırılır. Testin cavabı 3 gün ərzində SMS vasitəsilə vətəndaşa bildirilir. Bu müddətdə isə sahə həkimləri vətəndaşın vəziyyətini izləməli və test nəticəsi müsbət olarsa, o, qeydiyyata alınmalıdır”.

Səhiyyə Nazirliyinin rəsmisi bildirir ki, xəstəliyi simptomuz və ya yüngül keçirən vətəndaşın evdə müalicə almaq üçün dövlət tərəfindən dərman preparatları ilə təmin olunur. Dərman dərman vitamin C, vitamin D3, Maqnezium, Sink, Selen və Parasetamol kimi preparatlar daxildir. Adıçəkilən preparatların qəbulu müalicə və xəstəliyin gedişatı er-

zində yaranma ehtimalı olan fəsadların qarşısını almaq məqsədilə xəstələrə təyin edilir.

Vətəndaşları maraqlandıran sualların arasında diqqət çəkənlərdən biri də budur: “Evde müalicə necə gün davam edir?” Sahə həkimləri koronavirusa yoluxmuş evdə müalicə alan xəstənin vəziyyətini 14 gün ərzində gündəlik müşahidə etməlidirlər, əgər ağırlaşma olarsa, o zaman həkimlər vətəndaşın stasionar şəraitdə müalicəsini davam etdirmək barədə qərar verməlidir.

Hər hansı xəstəlikdən siğortalınmaq üçün ilk növbədə gərəkl məsuliyyətlə olana. Təəssüf ki, ilyarımdan artıq bir müddətdə insanların COVID-19-dan xilas üçün həyata keçirilən qabaqlayıcı və profilaktik tədbirlərin səmərəsini aşağı salan da elə insanlardır. Acınacaqlı haldır ki, bu sahədə aparılan geniş təbliğat hələ də öz səmərəsini lazımınca vermir. Belə ki, hələ də ictimai nəqliyyatda, daha çox kütləvilik hiss edilən böyük ticarət mərkəzlərində, dükən-bazarlarda, bir sözlə, qapalı məkənlərdə, park və xiyabənlərdə tələb və tövsiyə edilən qayda-qanunları pozanlara rast gəlinir. Polis əməkdaşları görüb tibbi maskanı cibindən çıxarıb tələsik çənəsinə taxan şəxslər hələ də bilirlər ki, kimdən qorunur. Bu, özünü aldatmaq və həyatını riskə atmaqdır.

Maraqlıdır, cərimədən qorxub maska taxanlar koronavirusdan daha təhlükəli olduğunu doğrudanmı anlamırlar? Dəfələrlə evdə idildiyi kimi, hələ də ictimai yerlərdə nə tibbi maskadan istifadə edən, nə lazım olan ara məsafəsini saxlayan, nə də peyvəndin əhəmiyyətini ciddiylə alanlar var. Bu isə insanların özlərinə və yaxınlarına yalnız etinasızlıq, laqeydliyi deyil, həm də qayda-qanunu pozmaq deməkdir.

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
“Azərbaycan”

Sumqayıtda karantin qaydalarına əməl olunmasına nəzarət gücləndirilib

COVID-19 virusuna yoluxma hallarının qarşısının alınması məqsədilə Sumqayıt şəhərində genişmiqyaslı dezinfeksiya işləri aparılır, o cümlədən şəhər icra hakimiyyətinin tabeliyindəki kommunal xidmət təşkilatları tərəfindən gündəlik olaraq şəhərin küçə və prospektləri xüsusi texnika ilə dezinfeksiyaedici məhlullarla yuyulur.

Bu işlər şəhərdəki bütün sahələri - küçələr, məhəllələr, ticarət şəbəkələri, sənaye müəssisələri, hətta park və xiyabənlərdəki oturmaqaları, əhəlinin ən çox istifadə etdiyi bankların, marketlərin girişlərini əhatə edir.

Yoluxmanın kəskin artdığı son günlər tibbi-profilaktik tədbirlərin əhatə dairəsi daha da genişləndirilib. Hərəkətin intensiv olduğu 30-a yaxın küçə, ictimai nəqliyyat vasitələri, marketlər tez-tez xüsusi məhlullarla yuyulur. Üstəlik, muntəzəm rey-

lər keçirilir və karantin qaydalarını pozanlarla maarifləndirici söhbətlər aparılır. Bu işdə könüllülər fəal iştirak edirlər.

Həftənin şənbə və bazar günləri dezinfeksiya işləri şəhərin kənar ərazilərindəki yaşayış məskənlərində də hə-

yata keçirilir. “Sumqayıt stansiyası”, “Yaşıl dərə”, “Yaşma” yaşayış məskənlərində, Corat kəndində və Tağiyev qəsəbəsində yollar dezinfeksiyaedici məhlullarla yuyulur.

Çimərliklər də unudulmur. Həftədə 3 dəfə səhər saat 6

Akif ƏLİYEV,
“Azərbaycan”

Azərbaycanda koronavirus infeksiyasına 1769 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb

Azərbaycanda yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına son sutkada 1769 yoluxma faktı qeydə alınıb, 648 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, analiz nümunələri müsbət çıxan 16 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 361 min 501 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 337 min 669 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 5 min 125 nəfər vəfat edib. Aktiv xəstə sayı 18 min 707 nəfərdir.

Son sutkada yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 13 min 945, bu günə qədər isə ümumilikdə 4 milyon 178 min 108 test icra olunub.

Avqustun 13-də COVID-19 əleyhinə 63 min dozadan çox peyvənd vurulub

Avqustun 12-də Azərbaycanda 63 min 547 nəfər yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası əleyhinə vaksinasıya olunub.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan AZƏRTAC-a bildirilib ki, gün ərzində birinci mərhələ üzrə vaksinasıya olunanların sayı 44 min 587, ikinci mərhələ üzrə vaksinasıya olunanların sayı 18 min 960 nəfər təşkil edib.

Azərbaycanda bu günə qədər vurulan vaksinlərin ümumi sayı 5 milyon 671 min 138, birinci mərhələ üzrə peyvənd olunanların ümumi sayı 3 milyon 332 min 17, ikinci mərhələ üzrə vaksinasıya edilənlərin sayı 2 milyon 339 min 121 nəfər təşkil edir.

Xalqımızın böyük dostu

Əvvəli 1-ci səh.

Oljas Süleyменов Azərbaycanın "Şərəf" ordeni ilə təltif edildiyinə görə qürur duyduğunu söylədi və dövlət başçısına minnətdarlığını bildirdi. O, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin müdrik rəhbərliyi sayəsində 44 günlük Vətən müharibəsində torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasını məmnunluqla vurğuladı və həmin günlərdə mənavi cəhətdən Azərbaycan xalqının yanında olduğunu qeyd etdi. Görkəmli qazax şairi bildirdi ki, bu Qələbə bütün türk dünyasının çox böyük nəvbəti uğurudur və o, tarixdə qalacaq.

Oljas Süleyменов Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğaldan azad olunmuş ərazilərdə aparılan yenidənqurma işlərini də məmnunluqla vurğuladı. Onun vətəni Qazaxıstan da Azərbaycan kimi, tarixin ağır sınaqlarından keçib. 1936-cı il mayın 18-də Alma-Ata şəhərində dünyaya göz açan Oljas Süleyменовun atası Omar süvari alayın zabiti olub. 1937-ci ildə bütün sovet ittifaqı ərazisində hökm sürən repressiya onların da ailəsinə sarsıdıcı zərbə vurub. Omar Süleyменов həbs edilib. Onun taleyindən illər sonra xəbər tutulub. Tarixçi Lev Nikolayevič Qumilov deyib ki, atası Omar Süleyменовun güllələndiyi düşərgədə onunla bir yerdə olub.

Ailənin başçısı sovet hökuməti tərəfindən "gedər-gəlməz"ə yola salınanda Oljas Süleyменов çox kiçik olub. Ancaq həyatının başlanğıcında aldığı bu böyük zərbə onun parlaq şəxsiyyət kimi yetişməsinə mane ola bilməyib.

Oljas Süleyменов orta məktəbi bitirdikdən sonra 1954-cü ildə Qazaxıstan Dövlət Universitetinin geoloji kəşfiyyat fakültəsinə daxil olub. 1959-cu ildə neft geologiyası mövzusu üzrə diplom müdafiəsi edərək universiteti bitirib. Təhsilini başa vurduqdan sonra xitəsası üzrə işləməyə başlayıb.

Ədəbiyyatda ilk addımlarını isə 1955-ci ildə atıb. 1961-1962-ci illərdə Maksim Gorki adına Ədəbiyyat İnstitutunda təhsil alıb. 1959-cu ilin iyununda "Literaturnaya gazeta"da işiq üzü görən seçilmiş şairləri şairin mərkəzi mətbuatda çap olunan ilk mətbu əsəri sayılır. Dövr mətbuatda "Kocherlar ve Rus" adlı ilk məqaləsi isə 1962-ci ildə dərc olunub.

Qazaxıstan Dövlət Universitetinin aspiranturasına daxil olduğu ildə - 1962-ci ildə Yazıçılar İttifaqına üzv qəbul edilib. Oljas Süleyменов 1962-1971-ci illərdə "Kazaxskaya pravda" qəzetində ədəbiyyat məsələləri üzrə əməkdaş və "Qazaxfilm" kinostudiyasında baş

redaktor işləyib. 1972-ci ildən Asiya və Afrika ölkələri yazıçıları ilə Qazaxıstan əlaqə komitəsinin sədri təyin edilib.

1971-1981-ci illərdə Qazaxıstan Yazıçılar İttifaqının katibi olub. 1981-1983-cü illərdə isə Qazaxıstan SSR Kinematografiya Komitəsinə rəhbərlik edib. 1983-cü ildə Qazaxıstan Yazıçılar İttifaqının birinci katibi seçilib. 1989-cu ildə "Nevada Semipalatinsk" ictimai-hərəkətinin əsasını qoyub.

1991-ci ildə dəfələrlə Qazaxıstan və SSRİ Ali Sovetinin deputatı seçilib. Həmin il, Qazaxıstanda milli müstəqillik elan olunduqdan sonra Oljas Süleyменов ölkənin ictimai-siyasi, mədəni həyatında yaxından iştirak edib. UNESCO-da Qazaxıstanın səlahiyyətli nümayəndəsi kimi fəaliyyət göstərmişdir.

Hər zaman xalqın müqəddəratını düşünen Oljas Süleyменовun əsərlərində keçmiş, bu gün və gələcək arasında bağlılıq var. Onun yaradıcılığında 1975-ci ildə yazdığı "Az-Ya" əsəri xüsusi yer tutur. İki hissədən ibarət olan bu əsərdə müəllif Avro-Asiya məkanında yaşayayan bir sıra xalqların mədəni və siyasi keçmişini bəzi məqamlarını təsvir edib. "Az-Ya" qədim tarixə malik türklərin ədəbi-mədəni həyatı barədə məlumatlarla zəngindir. Əsər nəşr olunduqdan sonra cəmiyyətdə böyük əks-səda doğurdu. Amma

"Az-Ya" müəllifinə yalnız qürur və şöhrət gətirmədi. Çünki əsərin ruhu sovet ideologiyasına zidd idi. "Az-Ya" kitabına görə, 1976-cı il fevralın 13-də SSRİ Elm Akademiyasında Sov. İKP MK-nin baş ideoloqu M.Suslovun tələbi ilə geniş müzakirə aparılıb. Sovet dövrünün ideologiyasından kənar çıxmağa cürümlər çətməyən akademiklər, siyasi xadimlər, yazıçılar Oljas Süleyменовu mühakimə ediblər. Yazının əleyhinə çıxanlar arasında akademik B.A. Ribakov və başqaları da var idi. B.Y. Abayev qəzəblə, hədə ilə danışıq Oljas Süleyменов "37-ci il"i xatırladı. Qazax xalqının böyük oğlunu təkzib Konstantin Simonov müdafiə edib. "Az-Ya" "antirus kitab" kimi qadağan edilən ədəbiyyatların siyahısına salınında Oljas Süleyменов həç vaxt antirus olmadığını söyləyib. Qazaxıstan KP MK-nin 17 iyul 1976-cı il tarixli xüsusi qərarında isə "Az-Ya" kitabı "ideoloji və metodoloji" baxımdan qüsurlu sayılıb.

Oljas Süleyменовun və daha neçə-neçə xalqını, vətəni sevməyən hənqətli olduqlarını göstərən zaman gəlib. Böyük, sarsılmaz hesab edilən sovet imperiyasının sonu çatıb. 1986-cı il dekabrında Alma-Atanın küçüləri qana bənirdi. Sov. İKP MK-nin sonuncu baş katibinin əmri ilə sovet tankları Qazaxıstan paytaxtını küçülərinə "yeri-

dilib". "Pravda", "Izvestiya", "Komsomolskaya pravda" və digər qəzet və jurnalların səhifələrində o günlərdə anti-türk ruhlu yazılar dərc edilib. Tələb edilib ki, Oljas Süleyменов həbs olunsun. Həmin vaxt erməni yazıları da Azərbaycan xalqını, eləcə də bütün türk xalqlarını cəzalandırmaq tələbi ilə çıxış ediblər.

Ancaq bütün cəhdlər səmərəsiz qalıb. SSRİ-i süquta uğrayıb. Postsəviet məkanında qurulan müstəqil türkdilli dövlətlərin xalqları arasında mədəni və mənavi bağlılığını qorunub möhkəmləndirilməsində ictimai xadim Oljas Süleyменовun mühüm xidmətlər göstərmişdir.

1990-cı ilin yanvarında sovet qoşunları ölkəmizin paytaxtını küçülərinə günahsız insanları qətlə yetirdilər. Həmin dəhşətli hadisələrdən sarsılan Oljas Süleyменов doğma türk soydaşlarına başsağlığı vermək üçün Bakıya gəldi. Daha sonra o, Kremlin Qurultaylar sarayında 20 Yanvar faciəsinin günahkarı olan ermənipərəst Qorbaçov rejimini tənqid etdi. 1990-cı illərdə Xocalı faciəsini, Azərbaycan torpaqlarının 20 faizinin ermənilər tərəfindən işğal edilməsini qətiyyətlə pisləyən, xalqımızın haqqını müdafiə edənlərdən biri də Oljas Süleyменов oldu. Sonralar həmin günləri şair belə xatırlayıb: "Mən hər işi vətəndəkimin səsi ilə görürəm. Sovet imperiyasının Azərbaycanı qarşı tö-

rətdiyi o qirğınlar məni başdan-ayağa silkeleydi. Əgər xatırlayırsınızsa, o hadisələr ilkin olaraq Qazaxıstanda başlanmışdı. Yəni sovet imperiyasının türk xalqlarına qarşı o cür amansızlıq nümayiş etməsi istər-istəməz adamın qeyrət damarına toxunurdu. Əgər o mərhələdə mən o addımı atmamış olsaydım, ömür boyu içimdə bir üzüntü, bir əskiklik hiss edərdim. Biz bir-birimizin dərdini paylaşmağı, bir-birimizə dayaq durmağı öyrənməliyik. Bizim kökümüz, qənimiz, canımız bəydir. Arada açılmış zaman ayrılığını biz sevgimizlə, bir-birimizə uzatdığımız qardaşlıq əli ilə doldurmalıyıq. Biz bir ola bilsək, güclü olacağıq və o zaman kimsə bizi təkmil, hücum etmək xəyalına düşməyəcək. Bu gün illərdən bəri uzanıb gedən Qarabağ probleminin həllinin məhsulü dönməsinin əsas səbəblərindən biri də elə budur - türk dövlətləri arasında lazımlı olan münasibətlərin əskikliyi. Mənim Moskvədəki o çıxışım qəhrəmanlıq-fulan da deyil, dər mənada qardaşlıq, geniş mənada insanlıq borcum idi".

Uzun illərdir ölkəmizlə, Azərbaycan ictimaiyyəti ilə sıx dostluq və yaradıcılıq əlaqələrini davam etdirən Oljas Süleyменов qəlbində Azərbaycana, onun ədəbiyyatına maraq və sevgisinin hələ uşaqlıq illərində Nizaminin, Nəsiminin, Füzulinin, M.F. Axundzadənin, Sabirin, C. Məmmədquluzadənin əsərləri ilə ilk tanışlıq zamanından başlandı. Dənə-dənə dilə gəlir.

Ölkəmizdə də Oljas Süleyменовna hər zaman yüksək hörmət və rəğbət bölünüb, diqqət göstərilir. Hələ 1975-ci ildə Azərbaycan sənət və ədəbiyyatı günlərinin keçirilməsində iştirakına görə ona Azərbaycan SSR Ali Sovetinin Fəxri fərmanı verilib.

2006-cı ildə Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə 70 illik yubileyi münasibətilə Oljas Süleyменов "Şöhrət" ordeni ilə təltif edildi. 2011-ci ildə o, Azərbaycan Respublikasının "Dostluq" ordeni ilə mükafatlandırılıb. 2016-cı ildə isə o, Bakıda AMEA Elmi Şurasının qərarı ilə xalqlar arasında dostluğun möhkəmləndirilməsində əvəzsiz xidmətlərinə görə, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun Fəxri Doktoru adına layiq görüldü.

Bu il təltif olunduğu "Şərəf" ordeninə isə qazax xalqının görkəmli oğlu Azərbaycan və Qazaxıstan respublikaları arasında mədəni əlaqələrin inkişafına verdiyi töhfələrinə görə layiq görüldü.

Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

Tarix yazarlar

İgidin oğlu igid olar

Şəhidlik zirvəsinə yüksələn İsmət Hacıyevin ailəsinə "Gəncliyə Yardım Fondu" tərəfindən "Qurani-Kərim" təqdim edilib. Fondun əməkdaşları valideynlərindən nəyə ehtiyacı olduqlarını soruşduqda onlar "Quran" kitabı istəyiblər.

Bu müqəddəs kitab şəhidin ömür yoluna həsr edilmiş guşənin ən görkəmli yerində asılıb. Şəhidin vətən savaşında qazanmış olduğu medallar, hərbi geyimi, çantası, xidmətdə olduğu vaxtlarda və uşaqlıq illərində çəkdiyi fəqriyyətlər və başqa eksponatlar çox qısa ömür sürmüş bir gəncin dözümünün anlarını əks etdirir.

İsmət Şölet oğlu Hacıyev 1993-cü il yanvarın 20-də dünyaya göz açıb. O, ailənin böyük oğlu idi. Hələ məktəb illərində öz istedadı, davranışı ilə həmyaşdamlarından fərqlənirdi. Gözəl rəsmlər çəkib, sargılarda fəal iştirak edirdi.

Yaxın qonşuları, ailə dostları Məzahir Həmidoğlu o illəri belə xatırlayıb:

- Çox vaxt həyətdə işdən gələndə İsmətlə rastlaşırdım. Uşaqlardan birini qarşısında əyləşdirib şəklini çəkirdi. Onun istedadına həmişə maraqlı olurdum. Qonşular və yaşlıları onun təzəliklə yaxşı rəssam kimi ad-san qazanacağına ümidləndirirdim. Dəfələrlə məktəbdə keçirilən sargılda iştirak edirdi. Həmişə də ən yaxşı nəticəni İsmət göstərirdi. Lakin o, bu sənəti seçmədi.

İsmət Vətənin keşiyində durduğu üstün saydı. 2008-ci ildə Cəmiyyət Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə qəbul olmuş, 2011-ci ildə liseyi əla qiymətlərlə bitirdi. Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə daxil oldu, keşfiyyatçı xitəsasına iyələndi.

İsmətin atası Şölet Birinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçısı olub. Dəfələrlə erməni qəsbkarlarla üz bəzən gələn Şölet onlara aman verəndir. Həyatını torpaqlarımızın azadlığını uğrunda mübarizəyə sərf edən İsmətin vətənpərvər ruhdə böyüməsində atasının xüsusi rolu olub. Şölet 1992-1994-cü illərdə könüllü olaraq Tərtər, Cəmilli, Goruslu, Laçın, Sarıbəbə, Ərikli, Türşu uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib. O, keşfiyyat dəstəsinin komandirini dəfələrlə düşmən arxasına keçib mühüm məlumatlar əldə edib. "Ot kökü üstündə bitər", deyiblər. Şölet Hacıyev qəmli baxışlarını gizlədərkən keşmişlər arxivirmiş kimi sakit səslə söhbətə belə başlayıb:

Həmişə evdə Qarabağ döyüşlərindən söz düşəndə diqqətlə manı dinləyirdi. Eşitdiyini gözələri önündə canlandırırdı. Bir neçə gün keçəndən sonra həmişə söhbətə qayıdana onu elə təzədə danışırdı ki, sanki orada özü iştirak edirdi. Soruşanda ki, nə yaxşı yadda saxlamısan? Deyirdi ki, man da döyüşçü olacaqdım, ona görə yaddaşma indinə köçürürəm onları. Harasa bir yerə gəndə hərbi geyimlə adama qarşılaşanda ona elə hərbi qaydalara uyğun salam verərdi. Həmişə də rəğbətə qarşılanırdı.

Akif ƏLİYEV, "Azərbaycan"

Azərbaycan Ordusunun mövqeləri yenidən atəşə tutulub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri avqustun 12-si saat 21:26-da Gorus rayonunun Xəzinəvar yaşayış məntəqəsində yerləşən mövqelərdən Azərbaycan Ordusunun Laçın rayonunun Qarışlaq yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərini atıcı silahlardan atəşə tutub.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirib ki, avqustun 13-ü saat 02:30-dan etibarən işğalçı Azərbaycan Ordusunun Füzuli rayonunun Yuxarı Veysəli, Xocalı rayonunun Sığnaq yaşayış məntəqələri və Şuşa şəhəri ətrafındakı mövqeləri atıcı silahlardan atəşə tutulub. Bu istiqamətlərə atəş Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdirildiyi Azərbaycan ərazisindəki qanunsuz erməni silahlı dəstələri tərəfindən açılıb.

Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti arasında həlak olan və yaralanan yoxdur. Əməliyyat şəraiti bölmələrimizin nəzarəti altındadır.

Avqustun 13-ü saat 09:35-dən etibarən Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Veddi rayonunun Arzəddəyan yaşayış məntəqəsində yerləşən mövqelərdən Azərbaycan Ordusunun Naxçıvan Muxtar Respublikasının Səderək rayonunun Heydərbad yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərini fasilələrlə müxtəlif çaplı silahlardan atəşə tutub.

Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti arasında itki yoxdur. Əməliyyat şəraiti bölmələrimizin nəzarəti altındadır.

Tank bölmələri intensiv döyüş hazırlığı məşğələlərinə başlayıb

Cari il üçün döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq, Azərbaycan Ordusunun tank bölmələrinin intensiv döyüş hazırlığı məşğələləri keçirilir.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirib ki, məşğələlər zamanı nəzəri biliklərinin təkmilləşdirən tank heyətləri təhlükəsizlik qaydalarını öyrənir. Sonra hərbi tulkulluqdan döyüş məşğələlərinə idarə olunması vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi üzrə məşğələlərə başlayır və praktiki atışlar icra edirlər.

"YAŞAT" Fondunun Himayəçilik Şurasının üzvü Məsud Aşına ağır yaralı qaziləri müayinə edib

"YAŞAT" Fondu tərəfindən Vətən müharibəsində ağır yaralanan qazilərin müalicəsi istiqamətində tədbirlər davam etdirilir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə AZƏRTAC-a bildirilib ki, həmin məqsədlə həm ölkəmizdəki, həm də fondun xaricdən dəvət etdiyi həkimlər tərəfindən daimi müayinə və müalicələr həyata keçirilir.

Həmin tədbirlər çərçivəsində fondun Himayəçilik Şurasının üzvü, Kopenhagen Universitetinin nevrologiya üzrə professor və baş məsləhətçisi, Beynəlxalq Baş Ağrı-

ları Cəmiyyətinin rəhbəri və İnsan Miqrasi Arıdırma Birliyinin direktoru Məsud Aşına baş ağrıları sahəsində dünyanın ən yaxşı alimi seçilib.

Əsas qayəsi dünyanın ən bilikli həkimlərini və sağlamliq mütəxəssislerini tapmağa kömək etmək olan "Experts-cape" nəşrinin son on il ərzində dünyada baş ağrıları

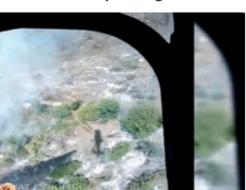
sahəsində ən yüksək məhsuldarlıq göstərmiş və elmi töhfə vermış alimlərin siyahısında professor Məsud Aşına birinci yerdə qərarlaşıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə Məsud Aşına "YAŞAT" Fondunun Himayəçilik Şurasının üzvü seçilib.

Qəbələ rayonunda dağlıq ərazidəki yanğının söndürülməsinə FHN-in ikinci helikopteri cəlb olunub

Qəbələ rayonunun Tikanlı kəndi yaxınlığında ki mürəkkəb relyefli dağlıq ərazidə baş verən yanğının geniş əraziyə yayılmasının qarşısının alınması və qısa müddətdə söndürülməsi məqsədilə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) Aviasiya döstəsinin ikinci helikopteri də yanğınlarla mübarizə tədbirlərinə cəlb olunub.

FHN-in Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, hazırda yanğının söndürülməsi

əməliyyatları nazirliyin Dövlət Yanğından Mühafizə Xidməti, Mülki müdafiə qoşunları və Simal-qərb Regional Mərkəzinin müvafiq qüvvələri və Aviasiya döstəsinin 2 helikopteri tərəfindən davam etdirilir. Yanğınsöndürmə işlərində Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin əməkdaşları və bir qrup kənd sakini də iştirak edir. Relyefin mürəkkəbliyi və mətəmədi olaraq güclənən külək yanğınsöndürmə işlərini çətinləşdirirsə də, yanğınlarla mübarizə tədbir-

ləri fasiləsiz həyata keçirilir. Fövqəladə Hallar Nazirliyi əhaliyə bir daha müraciət edərək, xüsusilə həvəsli istə keçməsi ilə əlaqədar yanğın təhlükəsizliyi qaydalarına ciddi riayət etməyə çağırıb.

Xatırladaq ki, yanğın avqustun 11-də qeydə alınıb. Məlumat daxil olan kimi, dərhal yanğının söndürülməsi istiqamətində zəruri və təxirəsalınmaz tədbirlərin görülməsinə başlanıb.

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Dünya Bankı: Azərbaycanın ali audit qurumu öndədir

Dünya Bankı "Ali Audit Qurumlarının Müstəqilliyi İndeksi" üzrə ölkələrin reytingini açıqlamışdır. Hesabatda əsasən, Azərbaycan Dünya Bankı tərəfindən ali audit qurumunun, yəni Hesablama Palatasının müstəqilliyi parametrlərinə görə dünya miqyasında ən yaxşı performans göstərən ölkələrdən biri seçilmişdir.

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin (İİTKM) departament rəhbəri Dünya Bankının hesabatını şərh edərkən demişdir ki, qlobal miqyasda yalnız iki ölkə 10 bal nəticə əldə etməklə "ən yüksək müstəqillik" meyarına cavab verə bilmişdir. 17 ölkənin ali audit qurumu "yüksək səviyyədə müstəqil", 33 ölkənin "əsasən yük-

sək", 37 ölkənin "orta səviyyədə yüksək", 29 ölkənin isə "aşağı səviyyədə müstəqil" qiymətləndirilmişdir. İİTKM-nin şərhində Azərbaycanın ali audit qurumunun fəaliyyətinin 9-9,5 balla "yüksək səviyyədə müstəqillik" kimi qiymətləndirilməsi adicəkilən qurum müstəqillik üzrə beynəlxalq indikatorların ekse-

riyyətinin tələblərinə yüksək səviyyədə cavab verməsi ilə izah edilir. Təhlildə həmçinin o da qeyd edilir ki, region ölkələrindən Türkiyə, Gürcüstan və Rusiya da Azərbaycanla eyni qrupda yer almışdır. Moldova, Özbəkistan, Ermənistan, Qırğızıstan, Ukrayna, Belarus, Qazaxıstan və Tacikistan isə müvafiq ardıcılıqla daha aşağı pillələrdə qərarlaşmışlar. A.Müseyyibov təhlilində ona da diqqət yetirir ki, Dünya Bankının ekspertləri tərəfindən 118 ölkənin qiymətləndirildiyi hesabatda 1977-ci il tarixli Lima Beyannaməsinə

əsasən, qlobal miqyasda ali audit qurumlarının müstəqilliyinin təmin edilməsinin zəruriliyinə xüsusi diqqət ayrılır. Belə ki, müstəqil və effektiv audit qurumlarının fəaliyyəti yaxşı idarəetmə, şəffaflıq və hesabatlılığın təşviq edilməsində kritik rol oynayır, dayanıqlı inkişaf məqsədləri üzrə icra edilən tədbirlərin monitorinqinə müsbət töhfələr verir. Bu baxımdan ali qurumlarının müstəqilliyi xüsusi önəm kəsb edir. Eyni zamanda qlobal miqyasda audit prosedurlarına siyasi müdaxilələr, zəruri məlumatlara çıxışda problemlər, audit üzrə aş-

kara çıxarılmış boşluqların aradan qaldırılmasında audit qurumlarının səlahiyyətinin olmaması, parlamentlə zəif əlaqələr və s. əsas çağırışlar kimi qeyd olunur.

Müəllif bildirir ki, müvafiq hesabatın metodoloji əsasını beynəlxalq audit standartları, təcrübə, hüquqi, maliyyə, mandat, əhatə dairəsi məsələləri də daxil olmaqla, ümumilikdə, 10 indikator təşkil edir. Daha detallı qeyd etsək, bu indikatorlar konstitusiyaya və hüquqi çərçivə, ali audit qurumunun rəhbərinin təyin edilməsində şəffaflıq, maliyyə muxtariyyəti, auditin növləri, əməliyyat muxtariyyəti, əməkdaşların səlahiyyət muxtariyyəti, audit mandati, auditin əhatə dairəsi üzrə muxtariyyət, məlumatlara çıxış, audit hesabatı üzrə hüquq və öhdəliklərdir. Ən yüksək qiymətləndirmə meyarı 10 baldır ki, bu da qiymətləndirilən qurum müstəqillik üzrə bütün meyarlara cavab verdiyini göstərir.

Məlumat üçün qeyd edək ki, "Beynəlxalq Bütçə Tərəfdaşlığı" təşkilatı da audit qurumlarının müstəqilliyini "Açıq Bütçə Sorğusu" hesabatı əsasında 2 illən bir mərhələli əsasda qiymətləndirir. Ən son açıqlanmış hesabatda Azərbaycan audit prosedurlarının icra olunmasına görə 89 balla qiymətləndirilmişdir.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

ÜDM istehsalında 2,7 faiz artım qeydə alınıb

Cari ilin yanvar-iyul aylarında ölkədə 47 milyard 262,3 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,7 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

Dövlət Statistika Komitəsinin bu barədə yaydığı məlumatda bildirilir ki, iqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 3,1 faiz azalmış, qeyri-neft-qaz sektorunda isə 5,3 faiz artmışdır. ÜDM istehsalının 40,3 faizi sə-

naye, 10,3 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,3 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 6,5 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və baliqçılıq, 5,1 faizi tikinti, 1,8 faizi informasiya və rabitə, 1,1 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai işlə sahələrinin, 18,5 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsul və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,1 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 4 720,8 manata bərabər olmuşdur.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında məhsul istehsalı və ixracı artıb

Cənubi Qafqazın ən böyük sənaye parkı olan Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı ölkədə istehsalın genişləndirilməsi, idxalın əvəz edilməsi və yeni ixrac imkanlarının yaradılması baxımından əhəmiyyətli rol oynayır.

Sənaye Parkında ümumi investisiyalarının həcmi 3,2 milyard ABŞ dolları olan 24 sahibkarlıq subyektinə rezidentlik statusu verilib. İndiyədək Sənaye Parkının rezidentləri tərəfindən 2,9 milyard dollardan artıq investisiya yatırılıb. Qeydiyyatda alınmış 24 rezidentdən 16-sı artıq fəaliyyətə başlayıb. Sənaye Parkında hazırda 5500-dək insan daimi işlə təmin olunub. Ümumilikdə, indiyədək Sənaye Parkının rezidentləri tərəfindən 3,3 milyard manatlıq satış həyata keçirilib ki, bunun da təqribən 31%-i ixracın payına düşür.

Sənaye Parkında məhsul istehsalı və ixracı istiqamətində müsbət dinamika davam

edir. Belə ki, 2020-ci ilin birinci yarısında rezidentlər tərəfindən 534 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmişdir, 2021-ci ilin müvafiq dövründə bundan 49% çox - 794 milyon manatlıq məhsul istehsal olunub. Bununla yanaşı, 2021-ci ilin birinci yarısında ötən ilin müvafiq dövründən 47% çox - 267,5 milyon manatlıq ixrac həyata keçirilib.

Bu ilin birinci yarısında Sənaye Parkının ölkə sənayesinin qeyri-neft sektorunda xüsusi çəkisi 11,5%, qeyri-neft sənayesi məhsullarının ixracında xüsusi çəkisi isə 21,8% təşkil edib.

Sənaye Parkında istehsal olunan məhsullar Türkiyə, Rusiya, Ukrayna, Belarus, Çin, Tayvan, Bolqarıstan, Rumıniya, Polşa, Niderland, İtaliya, Çexiya, Makedoniya, Litva, Avstriya, Estoniya, Danimarka, Qazaxıstan, Özbəkistan, Türkmənistan, Tacikistan, Gürcüstan, Qırğızıstan, Braziliya, Misir, BƏƏ, Livan, İraq, Yaponiya, ABŞ, Kanada və s. ölkələrə ixrac olunub.

"İslahat icmalı" dövlət satınalmalarına həsr edilib

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin (İİTKM) "İslahat icmalı"nın xüsusi buraxılış dövlət satınalmaları sahəsində aparılan islahatlarla həsr olunub.

Hesabatda qanunvericilikdə müxtəlif istiqamətlərdə edilmiş dəyi-

şikliklər qeyd olunub. Bu islahatlara elektron satınalma prosedurlarında tətbiq edilən yeni üsul, malgöndərenlərin (podratçılar) ixtisas uyğunluğunun əvvəlcədən müəyyənləşdirilməsi prosesləri, satınalma metodlarının razılaşdırılması, tender komissiyası, tenderdə iştirak haqqı prosedurunun portal üzərindən aparılması, təkliflərin açılışı, bir bank

günü ərzində təklifin kənarlaşdırılması, təkliflərin qiymətləndirilməsi, icazələrin (razılıqların) alınması və işə başlama bildirişi, müqavilənin yuxarı orqan tərəfindən təsdiq edilməsi, satınalma müqaviləsinin yerinə yetirilməsi təminatının müddəti və müqavilənin şərtlərinin dəyişdirilməsi prosesləri daxildir. Əlavə olaraq, təhvil-təslim aktlarının qəbulu,

təkliflər sorğusu və elektron satınalma elanı (dəvəti) prosedurlarının indiyədək vahid internet portalı üzərində həyata keçirilməsi qeyd edilib.

"İslahat icmalı" İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi və İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti tərəfindən birlikdə hazırlanıb.

İyulda gündəlik 606 min barel xam neft hasil olunub

2021-ci ilin iyul ayında ölkə üzrə gündəlik neft (kondensatla birlikdə) hasilatı 717 min barel olub. Bunun 606 min barelini xam neft, 111 min barelini isə kondensat təşkil edib.

"OPEC plus" ölkələri nazirlərinin bu ilin aprel ayında qəbul edilmiş qərarına əsasən, Azərbaycanın hasilatın azaldılması üzrə öhdəliyinin iyulda 98 min barel təşkil etməsi, gündəlik xam neft hasilatının isə iyun ayına nisbətən 10 min barel artırılmaqla 620 min barel həcminə çatdırılması nəzərdə tutulurdu.

Qeyd edək ki, avqustun 1-dən etibarən isə "OPEC plus" ölkələri nazirlərinin ötən ay keçirilmiş 19-cu iclasında qəbul edilən yeni "Əməkdaşlıq Beyannaməsi" qüvvədədir. Yeni razılaşmaya görə, avqustdan başlayaraq "OPEC plus" ölkələrinin hər ay gündəlik xam neft hasilatını 400 min barel artırması planlaşdırılır. Bu qərarın qüvvədə olduğu müddətdə Azərbaycan gündəlik xam neft hasilatını hər ay, təxminən, 7 min barel artırmaq, müvafiq olaraq da ixtisarlarla bağlı öhdəliklərini azaltmaq imkanı əldə etmiş olacaq.

Azərbaycanda 2020-ci ilin sonunda tətbiqinə başlanmış dövlət dəstəklisi aqrar sığorta artıq ölkənin əksər ərazilərini əhatə edib. Aqrar Sığorta Fondundan verilən məlumata görə, indiyədək Azərbaycanın 60 rayonunda əkin sahələri və südlük inək-camışlar sığortalanıb.

Kənd təsərrüfatı heyvanlarının sığortası 60-dan artıq rayonu əhatə edib. Bu işlər çərçivəsində ölkə fermerləri tərəfindən istifadə edilən "Braun-Şivis", "Holştin-friz", "Jersey", "Simmental" və yerli cinsli inək-camışlar sığortalanıb. Sığortalanan heyvanların sayı 9,6 minə yaxınlığındadır. Ən çox sığortalanan heyvanlar yerli cinslərdir.

Bundan başqa, indiyədək aqrar sığorta çərçivəsində 15 min hektara yaxın əkin sahəsi sığortalanıb. Sığortalanan əkin sahələri ölkənin 22 rayonunda yerləşir. Ən çox sığortalanan bitkilər - pambıq, buğda, arpa və üzüm-

dür. Əkin sahələri və heyvanlarını sığorta edənlər arasında həm iri təsərrüfatlar, həm də kiçik sahibkarlar var.

Paralel olaraq aqrar sığorta çərçivəsində sığorta hadisələri və ödənişlərin də həcmi artmaqdadır. Azərbaycanda ilk aqrar sığorta

ödənişinin həyata keçirildiyi 29 iyun tarixindən indiyədək heyvandarlıq sahəsində 30-dək sığorta hadisəsi baş verib və ödənişlər həyata keçirilməkdədir. Aqrar sığorta qaydalarına əsasən, hadisə baş verdikdə, bütün sənədlər təqdim edildikdən sonra 7 gün ərzində sığorta ödənişi sahibkarın hesabına köçürülür.

Aqrar sığorta mexanizmi kənd təsərrüfatı sahəsində çalışanları və investorların risklərdən qorunması, aqrar sektorun təhlükəsiz biznes sahəsinə çevrilməsi və davamlı inkişafı üçün tətbiq edilir. Türkiyənin bütün dünyada məşhur olan TARSİM modeli əsasında Azərbaycanda tətbiq edilmiş aqrar sığorta çərçivəsində 14 növ bitki və südlük inək-camışlar sığortalanır. Qarşıdakı aylarda aqrar sığortanın əhatə etdiyi məhsulların sırası daha da genişləndiriləcək. Sığortalanan bitkilərin sayının indiki 14-dən 40-dək artırılması, eləcə də südlük inək-camışlarla yanaşı, ətilik mal-qara, qoynun və keçi təsərrüfatlarının da sığortalınması nəzərdə tutulur.

Neftçalanın kəndlərinin su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə layihə həyata keçirilir

Neftçala rayonunun içməli sudan əziyyət çəkən kənd və qəsəbələrini su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən yeni layihə həyata keçirilir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun icra olunan layihə Neftçala rayonunun 20 min nəfər sakinin yaşadığı 12 yaşayış məntəqəsini (Mirzəqurbanlı, Tatarməhlə, Abbasalılı, Mirzəqurbanlı, Həsənbabad, Qoltuq, Uzunbaba, Kürqarabucaq, Birinci Qaralı, İkinci Qaralı, Qədimkənd, Yuxarı Qaramanlı kəndləri) əhatə edir.

İndiyədək bu kəndlərin içməli su təchizatı modul tipli sistemləşdirici qurğular hesabına aparılıb. Kür çayında suyun səviyyəsinin azalması və keyfiyyətinin aşağı düşməsi səbəbindən ilin isti dövrlərində həmin qurğular xam su ilə təmin etmək mümkün olmurdu. 2020-ci ilin noyabrında Şirvan-Muğan qrup su kəmərinin Neft-

çala şəhərinə çəkilmiş magistral xəttin istismara verilməsi rayon mərkəzi ilə yanaşı, bəzi kəndlərin də içməli su təchizatı üçün imkanlar yaradıb. Magistral kəmərin marşrutu boyu yerləşən Uzunbaba, Mirzəqurbanlı, Tatarməhlə və Abbasalılı kəndlərinə içməli su magistraldan verəcək. Bu məqsədlə kəndlərdəki modul tipli tə-

mizləyici qurğulara qədər 3,8 km daşıyıcı su kəmərləri tikilir. Artıq Uzunbaba kəndində işlər yekunlaşıb və kəndə suyun verilməsi təmin edilib.

Rayonun Kürqarabucaq, Birinci Qaralı, İkinci Qaralı, Qədimkənd, Yuxarı Qaramanlı kəndlərini içməli su ilə təmin etmək məqsədilə 450 mm diametrlə polietilen borularla 11 km uzun-

luğunda magistral su kəmərinin 6 km-lik hissəsi inşa edilib.

Neftçala rayonunun Mirzəqurbanlı və Həsənbabad kəndlərini, həmçinin Qoltuq məhəlləsinin su təchizatı isə Neftçala şəhərinin şəbəkəsi hesabına aparılacaq.

Ümumilikdə Neftçala rayonunun 12 kəndində həyata keçirilən layihələr çərçivəsində 20 min nəfər sakinin su təchizatı yaxşılaşdırılacaq. Gələcəkdə Neftçala rayonunun kəndlərinə verilən içməli suyun həcminin artırılması məqsədilə Salyan şəhərindən Neftçalaya ikinci magistral kəmərin inşası nəzərdə tutulur. Bu kəmərin hesabına daha 8 kəndin içməli su təchizatı yaxşılaşdırılacaq.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin xüsusi tapşırıqlarına uyğun olaraq Şirvan-Muğan qrup su kəmərinin Neftçala şəhərinə 40 km uzunluğunda magistral kəmərin və Salyan şəhəri yaxınlığında həcmi 7500 kubmetr olan su anbarı tikilib. 2020-ci ilin noyabr ayında magistral kəmərdən Neftçala şəhərinə suyun verilməsi təmin edilib.

İlin əvvəlindən 3445 ailə ipoteka krediti hesabına mənzil şəraitini yaxşılaşdırıb

İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu (İKZF) 2021-ci ildə ölkədə əhalinin yaşayış sahəsi ilə uzunmüddətli ipoteka kreditləşməsi vasitəsilə təmin edilməsi istiqamətində fəaliyyətini uğurla davam etdirib.

İKZF-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, fondun xətti ilə cari ilin yanvar-iyul aylarında müvafiq banklar tərəfindən 3445 ailəyə 230,5 milyon manat məbləğində ipoteka krediti verilib. Kreditlərin 153,6 milyon manatı adi ipoteka kreditlərinin (2040 ədəd), 76,8 milyon manatı isə güzəştli ipoteka kreditlərinin (1405 ədəd) payına düşüb. Ümumilikdə, 2006-cı ildən bu günədək fondun vəsaiti hesabına verilmiş ipoteka kreditlərinin ümumi məbləği 1 milyard 882 milyon manatdan çox, bu kreditlər

hesabına öz yaşayış şəraitini yaxşılaşdırmaq istəyənlərin sayı isə 35 min 112 nəfər olub. Bu kreditlərin 625 milyon manatdan çox hissəsini (12 min 150 ədəd) güzəştli kateqoriyalara aid şəxslərə verilmiş kreditlər təşkil edir. Borcalanların iş yerlərinə görə pay bölgüsünə əsasən, onların 50 faizədək hissəsini özəl sektordakı çalışanlar təşkil edib. İpoteka kreditlərindən faydalananların 70 faizə yaxını gənclər və gənc ailələrdir. Ötən müddət ərzində ipoteka

kreditləşməsi hesabına alınan yaşayış sahələrinin orta qiyməti 81,1 min manat, orta kredit məbləği 55,9 min manat, orta illik faiz dərəcəsi isə 6,3 faiz təşkil edib. MDB ölkələri ilə müqayisədə Azərbaycanda vətəndaşlar üçün ən əlverişli ipoteka krediti şərtləri tətbiq olunur. Müqayisə üçün Rusiyada ipoteka kreditləri üzrə minimal faiz dərəcəsi 6,1 faiz, orta faiz 7,4 faiz təşkil edir, Qazaxıstanda isə faiz dərəcələri 13 faizdən başlayır.

2021-ci il "Nizami Gəncəvi ili"dir

Ucalmaq istəsən bir kamala çat, Kamala ehtiram göstərir həyat!

Klassik irsimiz

mükəmməl bilməli, çevirdiyi sənətkarın bütün yaradıcılığını, onun üslubunu dərinlən öyrənməli, mənsub olduğu xalqın mədəniyyətini, sosial-siyasi və ədəbi mühitini yaxından tanımalıdır. Sənətkara görə tərcümədə bədii kəşf olmalıdır.

Xəlil Rza hesab edir ki, poetik tərcümədə vəznin saxlanması vacib şərtir. Vəzn sadəcə ölçü deyil, orijinalın bədii formasının təyin edən, xalqın bədii təfəkkür səviyyəsini göstərən daha geniş anlayışdır. Xəlil Rza üçün türk, özbək və Azərbaycan qovmlərinin mədəni-poetik səviyyəsi birbirinə uyğun olduğundan o, tərcümə zamanı vəznin kifayət qədər diqqətdə saxlanıb.

Şair göstərib ki, mütərcimlik yalnız inkişaf deyil, o, bəzən alim kimi araşdırma aparmaq, lüğətlər aarmaq, müəyyən mətləblərin çağırışları, onların əsl mənasını tapmaq kimi gərğin əmək tələb edir.

Xəlil Rzaya görə, kamal tərcümənin birinci şərti bədii dildir. Tərcüməçilikdə orijinalda əksini tapmış gərçəkliyi başa düşmək, onun və özünün dilini gözəl bilmək vacib meyarıdır. Tərcüməçilik böyük sənətkarlıq məktəbidir.

Bu baxımdan milli poeziyanın Qətrən Təbrizi, Ətəzəddin Xaqani, Saib Təbrizi, Mirzə Şəfi Vəzəh, Şəhriyar, Quləmüseyn Bəydilli, Nizami

tərkib hissəsinə çevrilmişdir". Professor Əkrəm Cəfərin "Sirlər xəzinəsi" poemasının tərcüməsinə verdiyi rəyinin sonunda 31.12.1979-cu il tarixi yazılıb. Məlum olur ki, Xəlil Rza artıq 1979-cı ildə poemanın dilimizə çevirib qurtarıb. Rəyçilərdən Əkrəm Cəfər və Əbülfəz Hüseynli əsərin tərcüməsinə yüksək qiymətləndirib, çapını lazım biliblər. Əsər 1988-ci ildə Xəlil Rzanın "Bədii sözlün tanrısı" adlı ön sözü ilə birlikdə nəşr olunub.

Əbülfəz Hüseynlinin rəyindən məlum olur ki, qədim nüsxələrdə "Sirlər xəzinəsi"nin həcmi 2250 beytdir. Bunu Xəlil Rzanın özü 4492 misra göstərib. Dünya kitabxanalarında "Sirlər xəzinəsi"nin saysız-hesabsız nüsxələri vardır. Bunlardan ən qədim nüsxə Əfqanıstan Dövlət Kitabxanasındadır.

Məşhur türk alimi Mehmet Nuri Gencosman 1964-cü ildə əsəri türkçəyə tərcümə edib və ona qiymətli ön söz yazıb. Bu, "Sirlər xəzinəsi"nin Ankarada olan üçüncü nəşri olub.

Xəlil Rza Ulutürk "Sirlər xəzinəsi" poemasını farscadan, orijinaldan tərcümə edərkən M.N. Gencosmanın "Sirlər xəzinəsi"nin türkçə tərcüməsindən də faydalanıb. "Həm orijinalı, həm də türkçəyə sətri tərcüməni dərinlən öyrənməsi, mənimsəməsi Xəlil Rzaya "Sirlər xəzinəsi"ni dərinlən qavramaya, Azərbaycan

və A.Y.Krımının tədqiqatlarına hörmətlə yanaşıb, Makedoniyalı İsgəndərindərin mənşəyi, "teokratik nazəriyyənin" əsasları ilə bağlı mənbələri diqqətlə öyrənib və izahlar verib. Nizamının İsgəndərdə ideal səviyyədən yanaşması, onu xilaskar, filosof və peyğəmbər kimi təqdim etməsi, mahiyyətin real, empirik deyil, utopik, ideal surətdə dərkini ifadəsi, dövrün və zamanın hökmdarlarına ibrət dərslərinin vermesi əsərdən gətirilən nümunələr əsasında şərhini tapıb.

Azərbaycanda Nizami Gəncəvi irsi ilə dərinlən maraqlanan XVIII əsrin məşhur təzkirəçisi Lütfuli bəy Azər olub. Bu maraq sonralar Abbasqulu ağa Bakıxanov, Mirzə Fətəli Axundzadə, Məhəmmədəli Tərtəbiyərdən davam etdirilib. Ədəbi-ictimai maraq isə 1937-1938-ci illərə aiddir. Xüsusilə Nizami əsərlərinin Azərbaycan dilinə tərcüməsi, bu sahədə Abdulla Səiq, Ənvər Əlibəyli, Əlağa Vahid, Mikayıl Rzaquluzadə, Məhəmmədüzər Əlizadə və Həmid Arslının tarixi xidmətləri kütləvi-elmi marağı gücləndirib.

XX əsr Azərbaycan Nizamışünaslığı sahəsində Həmid Arslı, Mirzə İbrahimov, Mikayıl Rəfilov, Mirzə Ələtəzəddin Əliyev, Məhəmmədüzər Əlizadə, Məhəmməd Arif, Məhəmməd Cəfər Cəfərov, Əjdər Səidzadə xeyli iş görüb.

1941-1950-ci illərdə Məhəmməd Əmin Resulzadə "Azərbaycan şairi Nizami" kitabında "Xəmsə" əsərlərindən, o cümlədən "İsgəndərnamə"dən əhatəli bəhs edib.

XX əsrin 80-90 illərində "Xəmsə"nin, eləcə də "İsgəndərnamə"nin Azərbaycan, türk, rus və dünya dillərinə filoloji tərcüməsi dissertasiyaların, monoqrafiyə və elmi-kütləvi kitabların nəşrini sürətləndirib, tanınmış nizamışünaslar Qəzənfər Əliyev, Rüstəm Əliyev, Məhəmməd Cəfər Cəfərov, Azadə Rüstəmov, Xəlil Yusifov, Arif Hacıyev, Hüseyn Arslı, Teymur Kərimli və başqalarının tədqiqatlarının meydana gəlməsinə səbəb olub. Dilarə Əliyeva, Vaqif Arzumalı, S.Turabov, Həmid Arslı, R.İsmayilov, M.Kazımov, A.Kazımov, Əşqər Sərkəroğlu, Fikrət Quliyev və başqaları Nizami və dünya ədəbiyyatı problemlərini araşırıb.

Xəlil Rza Ulutürk də Nizami irsinə məhəbbətlə yanaşıb, Nizami haqqında qiymətli məqalələr yazıb, "Sirlər xəzinəsi", "Yeddi gözəl" və "İsgəndərnamə" poemalarını uğurla ana dilimizə çevirib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2021-ci il "Nizami ili" elan etməsi dünyada ölkə ideologiyası və mədəniyyətinin təbliği ilə yanaşı, Nizami Gəncəvi irsinə olan elmi-tədqiqat və poetik tərcümə marağını da gücləndirib. Akademik İsa Həbibbəylinin rəhbərliyi ilə Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunda da geniş yaradıcılıq işləri kəyata keçirilib, yeni monoqrafiyə və kitablar çap olunur, dissertasiyalar yazılır. Hazırda institutda "Nizami ensiklopediyası"nın yazılması sahəsində gərğin iş gedir. İnstitutun Nizamışünaslığı şöbəsi də bütün imkanlarını səferber edib.

ƏLİZADƏ ƏSGƏRLİ, AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini, filologiya elmləri doktoru

Etme gəl öz kamını bir böylə virandan tələb

Etme gəl öz kamını bir böylə virandan tələb! Etme mətləb qönçəsin sən bağli dövrədən tələb!

Qane ol, səbr eyle, ac qal, mərdlik eyle dəhrdə, Etme əsla sən çörək bir qeyr-insandan tələb.

Qane düşmüş könlünü xar ilə bir cür şad ele, Eyləmə ömrün boyu bir lələ Nemandan tələb.

Sıxma köhnə paltarınla heç zaman sən qəlbini, Tazə paltar istəmə, sən etmə nədandan tələb!

Röyada mən cənnət şamın can içrə rəxşan tapmışam

Röyada mən cənnət şamın can içrə rəxşan tapmışam, Ol şamə yüz pərvanəni bir anda qurban tapmışam.

Axtardım ətr-in-ənbərin, gördüm cəlalın sərvərin, Hüsnündə tale məzhərin, xanəmdə mehman tapmışam.

Müddətədi eşq-i-lob deyə, axtarmışam yarəb deyə, Zülmət-i-şəbdə sevgiyə bir abi-həyyan tapmışam.

Böylə eşitdim, ol sənəm hüsnü-vəfanı qıldı cəmi! Gördüm cəmalın birce dəm, bildim ki, umman tapmışam.

Yorğun adam yatmaq dilər, təşnə suya çatmaq dilər, Ay çəşməsi batmaq dilər, hüsnündə taban tapmışam.

Söylədilər ki, neyşəkər daim olur şirinü-ter, Aldıqda mən böylə xəbər, sərv-i-xuraman tapmışam.

Çıxsam bu şərhimdən kənar, təbi Nizami çan olar, Olmaz xəzinə aşkar, mən gənci-pınhan tapmışam.

Cavanlıq varikən əldə, gərək qədrin bilə insan

Cavanlıq varikən əldə, gərək qədrin bilə insan, Əmin olma gələt bir də bu mülkə terk edən karvan.

Bükmülmüş qəddinə bir bax qocalmış şəxsini, Həsərlə Cavanlıq günlərin, daim gəzər torpaqda sərgərdan.

Nə dövlet varsa dünyədə sənə ancaq ömürdür, bil, Onun mənasını dərk et, çalış boş keçməsin bir an!

Geri dönməz keçən bir gün, ayıq ol daima sən də, Reva olmaq ki, məstlər tək keçə qəfildən bu dövrən.

Neçün sən hərzə işlərdə verisən ömrünü bədə, Xeyirli işlərə sərf et, həyatı eyle cavıdan!

Pul ilə almadın canı, biləsən qiymətin, qədrin Ki, oğru da qədir bilməz oğurlarsa mali əsan.

Əgər sən şadım olsan qəmə heç bir zərər gəlməz, Və ya qəmədən ölüb gətəsən, toxunmaz şadlığa noqsan.

Nizami, sənədə ruh varsa danış eşqü-məhəbbətdən, Gözlə bir mənşəyi dinlə, şərab versin sənə canan.

Nizami Gəncəvinin yaradıcılığı Xəlil Rza Ulutürkün tərcümələrində

İstiqlal şairi Xəlil Rza Ulutürk XX əsr Azərbaycan poeziyası və bədii tərcümə məktəbinin görkəmli nümayəndəsidir. O, tərcüməçilik fəaliyyətinə 1955-ci ildən başlayıb və bu sənəti ömrünün sonunadək davam etdirib.

Xəlil Rza azadlıq, istiqlal, millilik, vətənpərvərlik, humanizm məsələləri ilə bağlı əsərləri dilimizə çevirməyə səy göstərib ki, bu da onun azadlıq və bəşəriyyət ruhundan irəl gəlib. Şair tərcümə etdiyi əsərlərdə zəngin mental təfəkkürünü diqqətdə saxlayıb.

Xəlil Rzanın tərcüməçilik fəaliyyəti onun bədii yaradıcılığında ayrılmaz olub. O, türk poeziyasından - Əhməd Ər, Yəhya Kamal Bəyatlı, Arif Nihat Asya, Fəruq Nəzif Çamlıbel, Məhəmməd Akif Ərsoy və başqaları, özbək poeziyasından - Yusif xas Hacib, Səkkaki, Əlişir Nəvai, Rudeki, Babərəhim Məşrab, Həməz Həkimzadə Niyazi, Colpan, Osman Nəsir, Qafur Qulam, Aybək, Həmid Alırcan, Zülfiyyə, Mir Möhsün, Həmid Qulam, Əşqəd Muxtar, Şükrulla Cümaniyaz Cabarlı, Erkin Vahid, Abdulla Arif, Yusif Şahmənsur, Həlimə Xudaybərdi, Gülcöhrə Cürəyəva, Abdulla Şir, Rəzzaq Əbdürrəşid, Feyzi Şahimayıl, Nədirə Abdullaqızı, Rəhim Bəyneyaz, Xidır Murad, Məqsud Şeyxzadə, Cəmal Kəmal, Tahir Qəhhər, Dilək Cürə, qazax poeziyasından - Əbdülkərim Əhməd, Oljas Süleyman, qırğız poeziyasından - Ramiz Riskul, Krım türk-leri poeziyasından - Aşiq Əməd, Bəkir Çobanzadə, tatar poeziyasından - Qabdulla Tukay, Musa Cəlil, Həsən Tufan, habelə yunan, macar, bolqar, çex, alman, fransız, ingilis,

italyan, əfqan, hind, yapon, zair və başqa xalqların poeziyasından dilimizə seçmə "çevirmələr" edib. Xəlil Rza Ulutürk bədii fikrinin görkəmli nümayəndələrinin əsərlərini dilimizə yüksək bədii keyfiyyətlə çevirib. Poetik tərcümələrində bu tələbə əməl edən tərcüməçi onun elmi-nəzəri əsaslarını "Bədii sözlün tanrısı", "Bədii tərcümə milli mədəniyyətin ayrılmaz hissəsi kimi", "Bədii tərcümədə kəşf olmalıdır", "Tərcümə və bədii dil", "Poetik tərcümədə şairliyin elmi-filoloji əməyə arxalanması zərurəti", "Moabit dəftəri"nin tərcüməsinə dair", "Malyakovski və çağdaş Azərbaycan poeziyasının aktual problemləri", "Ukrayna poeziyası və bədii tərcümənin aktual problemləri", "Rusiyada kimin günü xoş keçir?" epopeyası və onun tərcüməsinə dair", "Tərcümənin bədiilliyi uğrunda" adlı məqalələrində göstərib. Tərcüməçiyə görə, hər bir bədii əsər hansı ölkədə meydana çıxarsa, həmin ölkənin milli mədəniyyətinin özünə xas xüsusiyyətlərini bədii tərcümədə əks etdirən bədii tərcüməçilikdə sənətkarlıq vacib keyfiyyətdir. Tərcüməçi hər iki dili

Gəncəvi kimi klassiklərə yanaşanda da sənətkarın filoloji tərcümələri yüksək bədii siqleti ilə seçilib. Xəlil Rza Ulutürk "Qardaşlıq çəngi", "Dünyaya pəncərə", "Turan çəngi", Yusif Balasaqunlunun "Kutadqu-bilik", Nizami Gəncəvinin "Sirlər xəzinəsi" lirikası", "Yeddi gözəl", "İsgəndərnamə" adlı tərcümə kitablarının müəllifidir.

2011-ci ildə şairin heyat yoldaşı Fərgəniz Xəlilova dahi şair və mütəfəkkirin 870 illiyi münasibətlə "Nizami" ("Lirika. "Sirlər xəzinəsi", "Yeddi gözəl") adlı kitabını tərtib edib, həmin kitab Xəlil Rzanın ön sözü və bizim redaktorluğumuzla çap olunub.

Nizami dühasının bəşəriyyəti və humanizmi Xəlil Rzanı dahi şairə yaxınlaşdırıb, nəticədə onun lirik şeirlərini (qəzəllər, qəsidələr və rübailər), habelə, "Xəmsə" əsərlərini can yangısı, ilham əlovu ilə ana dilimizə çevirib.

Nizami Gəncəvinin "Sirlər xəzinəsi", "Yeddi gözəl" və "İsgəndərnamə" poemalarının yeni poetik nəfəs-də tərcüməsi böyük zəhmətkeşlik, sonsuz istedad və elmi müdriklik nümunəsidir. "Yaxın və Orta Şərç xalqları Nizamının hələ sağlığında yaradıcılığın qlobal, ümumbəşəri əhəmiyyətini dərk etmişlər. Çünki o, bədii təfəkkürün yönünü dəyişmiş, əsl bədii ədəbiyyat nümunələri yaratmışdır. Nizami təkcə Azərbaycan deyil, həm də Orta və Şərç Asiya, Zaqafqaziya, Hindistan yarımadası və İran xalqları, habelə bütün dünya xalqlarının mənəvi həyatının ayrılmaz

dilinin səhrakar gözəlliklərini nümayiş etdirməyə, qüdrətli və kamal bir tərcümə əsəri yaratmaq imkanı vermişdir". (Əbülfəz Hüseynli). X.Rza əsərin tərcüməsi zamanı heca vəzninin ön dörlük bölgüsündən istifadə edib.

Şairin arxivində "Sirlər xəzinəsi"nin tərcüməsi ilə bağlı üç rəyə rast gəlinir. "Sirlər xəzinəsi" poeması tərcüməçilərinin verdiyi qiymətə görə şairin əhəmiyyətli tərcüməsidir. Bu bərdə professorlar Rüstəm Əliyev, Əkrəm Cəfər, Əbülfəz Hüseynli və AMEA-nın müxbir üzvü Azadə Rüstəmovla qiymətli elmi fikirlər söyləyiblər.

Nizami Gəncəvinin "Yeddi gözəl" poeması, demək olar ki, dünyanın əksər dillərinə tərcümə olunub. Əsərin hələlik son tərcüməsi isə Xəlil Rza Ulutürkü məxsusdur.

Poema şərhisi və izahsız çap edilib. Əvvəlki nəşrlərdə də belə olub. Şair və tərcüməçilər nədənsə onun şərhinə, izahına ehtiyac duymayıblar.

Xəlil Rza Ulutürk 1980-ci illərdə başlayaraq "İsgəndərnamə"nin tərcüməsi ilə məşğul olub, 20 min misra artıq poemani dilimizdə əsələn-dirib. Tərcüməçi bu nəhəng əsərə müirəcət etməsinin səbəblərini göstərəndə dahi sənətkarın türk, ərəb, fars, yəhudi (ibrani), xaçpəst (nəsrani), pəhləvi, yunan, erməni, gürcü mənbələrinə baş vurduğunu qeyd edib. X.Rza Azərbaycan ədəbi-tənqid fikri ilə bərabər, şərqşünaslığın görkəmli nümayəndələri Y.B.Bertles

Ruh aləminin hikməti

Əsərləri bütün dövrlər üçün əvəzsiz xəzinə olan şair

"Azərbaycanın Gəncə şəhərində dünyaya göz açan Nizami Gəncəvinin əsərləri bütün dövrlər üçün əvəzsiz xəzinədir. Dahi Nizamının yaradıcılığı digər xalqlar üçün də böyük əhəmiyyət daşıyır..." Xalqımızın şair oğlu Nizami Gəncəvi haqqında bu fikirləri şərqşünas-alim, Neapol Şərçşünaslıq Universitetinin professoru Minel Bernardi qeyd edib. Nizami öz zamanında poeziya meydanında istedadlı ilə hünər göstərən yeganə şair deyildi. O dövrdə Əbüülə Gəncəvi, Məhsəti Gəncəvi, Qivami Gəncəvi, Xaqani Şirvani kimi dövrünün tanınmış sənətkarları var idi. Şeirləri ilə şöhrələnən, əsərləri dillər əzbəri olan bu şairlərin arasında Nizami Gəncəvi Günəş kimi parlayaraq yüksəldi. Bu parlaqlıq, bu yüksəklik o qədər heyratəmiz oldu ki, böyük şair, musiqiçi, filosof Əmir Xosrov Dəhləviyə (1253-1325) bu misraları yazdırdı:

Nizami hər sözü demiş birinci, Qoymamış cilasız qalsın bir inci.

Nizami ədəbi məktəbinin davamçıları...

Nizami Gəncəvi ədəbi məktəbi ilə öz sağlığında yalnız Azərbaycanda deyil, bütün Şərçdə məşhur idi. Əsrlər boyu bu məktəbin davamçıları sırasında çox şairlərin adı çəkildi. Onların arasında adı da, əsərləri də zamanın sınağından keçməyərək uduulanlar

az olmadı. İstedadlıların yazdıqları əsərlər isə qaldı. XIII əsrin ikinci yarısında yazıb-yaradan İzzəddin Həsənoğlu, XIII əsrin axırı, XIV əsrin əvvəllərində yaşayan Nəcməddin Əbubəkər Zəkəkü Təbrizi, onun müasiri Hümam Təbrizi, Əvhəddin kimi şairlər Nizami ədəbi məktəbinin ən yaxşı davamçılarından sayılıblar. Nizamışünasların qənaətinə, XIV əsrdə Nizami ədəbi məktəbinin humanizm, dostluq və məhəbbət ideyalarını yeni şəkildə davam və inkişaf etdirən ən görkəmli şairlərdən biri də Şəmsəddin Məhəmməd Əsəz Təbrizi (1325-1390) idi.

Azərbaycanın görkəmli şairi İmadəddin Nesimi də Nizami Gəncəvinin yaradıcılığında ruhlanaraq məhəbbətin ölvüyyətini, insan gözəlliyini, haqqın, ədalətin tənənəsini tərənnüm edib. Tədqiqatçıların fikrincə, Nizamidən sonra ədəbiyyatda humanizm, insənsevərlik ideyalarının əlovlu təbliğatçılarından biri Nesimi oldu.

Rusiya ədəbiyyatşünası, şərqşünas-alim Lyusian Klimoviç qeyd edib: "Bütün dövrlərin mütəfəkkirləri Nizamının beş poemasını poeziyanın möcüzəsi, beş incisi adlandırmışdır". Nizami Gəncəvinin həmin beş möcüzəsinə - "Xəmsə"sine bənəzmək üçün yüzdən çox şair Xəmsə yaratmaq istəyi ilə qələmə sarıldı. Amma heç biri Nizami kimi müvəffəq olmadı. Nizamışünaslar onların arasında Əlişir Nəvainin Xəmsəsinə qənaətbəx hesab ediblər. Nizamının Şərç ədəbiyyatına təsirinin daha bir nümunəsi isə 400-dən artıq, beşyüklü-küçüklü "Leyli və Məcnun" adlı dastan, həqiqət və məqalə qələmə alınmışdır.

Tədqiqatçılar qeyd ediblər ki, Nizami Gəncəvidən sonra "Leyli və Məcnun" mövzusunda

40-dan çox şair mürəcət edib. Həmin əsərlər içərisində ən görkəmli yerlərdən birini Azərbaycanın başqa bir dünyəşöhretli şairinin - Məhəmməd Füzulinin qələmə aldığı "Leyli və Məcnun" poeması tutur. Nizamının yaradıcılığında ruhlanan Füzuli bu mövzuda da öz dəst-xətini ortaya qoymağa, ölməz əsər yaratmağa nail olub.

XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının tanınmış nümayəndələrindən biri - şair Səməd Vurğun isə "Fərhad və Şirin" əsərində Nizami ənənəsini davam etdirib. Ancaq bu iki poema - Nizamının "Xosrov və Şirin"i ilə Səməd Vurğunun "Fərhad və Şirin"i arasında müəyyən uyğun-suzluqlar var, qəhrəmanların heyatə baxışı, sevgi dünyası fərqlidir.

Görkəmli taçik şairi, musiqişünası, filosof-almi Əbdürrəhman Cami Gəncəli xəzinədarını Nizami Gəncəvinin şeiriyətinə vurğunluğunu belə ifadə etdi:

Çox zamanlar təbim qusu söz bağında qanad açıdı, Qafiyəli nəğmələrim yeddi eve inci saçdı; "Yeddi gözəl" əsəri tək o gəncəli xəznədarın Yüz xəzinə qiyməti var şərindeki mənalının.

Nizami şeiriyətinin möhtəşəmliyi XVII əsrdə yaşamış mütəfəkkir şair Saib Təbriziyə isə bu sətirləri yazdırdı: "Söz gövhərinin boyunbağışını heç kim Nizami kimi düzməyib. Haqqın minlərlə rəhməti onun ruhuna ki, heqiqəten, şair onunla xətəm olunub". Nizami Gəncəvinin bütün əsərlərində insana sevgi var. Nizamışünas rus alimi, akademik Bertlesin yazdığı kimi: "Nizami, bəşəriyyətin

Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

XVI Tokio Yay Paralimpiya Oyunları

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
MILLİ PARALİMPIYA KOMİTƏSİ

Tokio da paralimpiyaçılarımızın qələbə meydanı olacaq

Əvvəli 1-ci səh.

"Tokio-2020"də ölkəmizi idmanın 6 növündə 47 kateqoriya üzrə rekord sayda - 36 idmançı təmsil edəcək. Atletlərimizin 24-ü kişi və 12-si qadındır. XVI Yay Paralimpiya Oyunlarının atletika yarışlarına Azərbaycanın 12 idmançısı (9 kişi və 3 qadın) qatılacaq. Kişi idmançılarından Samir Nəbiyev, Elvin Astanov (nüvəitələmə), Oloxan Musayev (nüvə itələmə və disk atma), Səid Nəcəfzadə, Kamil Əliyev, Orxan Aslanov (uzunluğa tullanma),

Hamid Heydəri, Orxan Qasımov (nizəatma), Elmır Cəbraylov (qaçış, 100 m, 400 m), qadın atletlərdən isə Yelena Çebuna (qaçış, 100 m), Yuliya Yanovskaya və Lamiya Vəliyeva (qaçış 100 m, 400 m) mübarizə aparacaqlar.

Cüdo yarışlarında qadınların mübarizəsində Şəhanə Hacıyeva (48 kq), Bəsti Səfərova (52 kq), Sevda Vəliyeva (57 kq), Xanım Hüseynova (63 kq), Dürsəfəf Kərimova (+70 kq) birincilik uğrunda tatami üzərinə çıxacaqlar. Kişilərin yarışında isə ölkəmizi Vüqar

Şirinli (60 kq), Namiq Abaslı (66 kq), Ramil Qasımov (73 kq), Hüseyin Rəhimli (81 kq), Kənan Abdullaxanlı (100 kq) və İlham Zekiyev (+100 kq) təmsil edəcəklər.

Parataekvondo yarışlarında 4 idmançımız mübarizə aparacaq. Qadınların yarışında Rəyale Fətəliyeva (49 kq), Aynur Məmmədova (+58 kq), kişilərin mübarizəsində İmaməddin Xəlilov (61 kq) və Əbülfəz Abuzerli (75 kq) dayanıq üzərinə çıxacaqlar.

Üzgüçülük yarışlarında 2 kişi və 1 qadın təmsilçimiz gücünü sinaya-

caq, Raman Saleh 50 və 100 metr məsafələrə sərbəst, batterflay və arxası üstə üzgüçülük yarışlarına qatılacaq. Vəli İsmailov isə 100 metr məsafəyə batterflay və brass üsulu ilə üzgüçülük yarışlarında iştirak edəcək. Qadın təmsilçimiz Dana Şandibina da 100 metr məsafəyə brass üsulu ilə üzgüçülük yarışlarında medal qazanmağa çalışacaq. Pauerlifting yarışlarında ölkəmizi Pərvin Məmmədov (49 kq), Nurlan Babacanov (97 kq), Elşən Hüseynov (107 kq) və Şamo Aslanov (+107 kq) təmsil edəcəklər.

Güllə atıcılığı yarışlarında 2 idmançımız mübarizə aparacaq. Yelena Taranova 10, 25, 50, Kamran Zeynalov isə 10 və 50 metr məsafəyə atəşçəmə yarışlarında gücünü sinayacaqlar.

Bu arada artıq Yaponiyada Tokio Yay Paralimpiya Oyunlarının məşəlinin yandırılmasına start verilib. Inklüziv cəmiyyət üçün ümidləri əks etdirən, regional xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla müxtəlif üsullarla əldə edilən alov Yaponiya üzrə 880 mənəqədən toplanacaq. Məsələn, Yaponiyanın mərkəzi hissəsində yerləşən Naqano prefekturasında əlli uşaqlar alovu güncəş işığından əldə edəcəklər. Cənub-qərbdə yerləşən Kaqoşima prefekturasında isə bu məqsəd üçün çaxmaq daşı ilə işləyən tüfənglərdən istifadə olunacaq.

Paralimpiya oyunlarının məşəl estafetinin avqustun 17-də başlanacağına əvvəlcədən məlumat verilib. Məşəl estafetinin avqustun 17-də başlanacağına əvvəlcədən məlumat verilib. Məşəl estafetinin avqustun 17-də başlanacağına əvvəlcədən məlumat verilib.

Paralimpiya oyunlarının məşəl estafetinin avqustun 17-də başlanacağına əvvəlcədən məlumat verilib. Məşəl estafetinin avqustun 17-də başlanacağına əvvəlcədən məlumat verilib. Məşəl estafetinin avqustun 17-də başlanacağına əvvəlcədən məlumat verilib.

ümumi yollardan istifadəyə icazə verilməyəcək. Əvəzində məşəlin yandırılması və digər əlaqədar tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulur. Həm bütün ölkədən toplanan, həm də Paralimpiya oyunlarının vətəni sayılan Böyük Britaniyadan gətirilən alov avqustun 20-dək Tokioda saxlanacaq. Onun avqustun 24-də Tokio Milli Stadionuna gətiriləcəyi və buradakı böyük məşəl alovlandıracağı bildirilir.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Beynəlxalq aləm

Gürcüstanda COVID-19-a görə ciddi məhdudiyyətlər tətbiq olunur

Gürcüstan hökuməti koronavirusa yoluxma hallarının artması ilə əlaqədar yeni məhdudiyyətlərin tətbiq olacağını elan etmişdir. Belə ki, üç həftə ərzində neqliyyat işləməyəcək, kafe və restoranların iş saati azaldılacaq, festivallar qadağan olunacaq.

"Lüsifer"ə görə İtaliyada 500-dən çox yanğın baş vermişdir

"Lüsifer" adlandırılmış antisiklon İtaliyaya təkcə cəhənnəm istisi gətirməmiş, həm də böyükmiqyaslı meşə yanğınlarına səbəb olmuşdur. Ölkə ərazisində 500-dən çox yanğın ocağı aşkarlanmışdır. Bu barədə İtaliyanın yanğın xidmətinə istinadən Avropa KİV-i xəbər verir.

Ölkənin üzlaşdığı 528 meşə yanğınının 230-u Siciliya adasında, daha 100-ü Kalabriya vilayətində aşkar olunmuşdur. Azı 4 nəfərin həlak olduğu bildirilir. Məlum olduğu kimi, "Lüsifer" antisiklonu İtaliyaya dəhşətli isti gətirmişdir. Siciliya adasında temperatur 48,8 dərəcəyə çatmışdır.

BMT kömür və qaz elektrik stansiyalarını bağlamağa çağırır

Yaxın 4 il ərzində dünyada istixana qazlarının tullantıları pik həddə çatacaq. Qlobal istiləşməni Selsi üzrə 1,5 dərəcə hüdudlarında saxlamaq üçün 10 il ərzində kömür və qaz elektrik stansiyalarını dayandırmaq lazımdır.

"The Guardian" qəzetinin yazdığına görə, BMT-nin iqlimin dəyişməsi üzrə hökumətlər arası ekspertlər qrupunun hesabatının üçüncü hissəsində bu qənaətə gəlinmişdir. Hesabatın birinci hissəsi avqustun 9-da işıq üzvü görmüşdür. Üçüncü hissə isə 2022-ci ilin martında açıqlanmalı idi. Lakin tədqiqatın nəticələrinin təhrif olunmaması üçün onun qaralaması daha tez dərc olunmuşdur.

Elektrik stansiyalarının dayandırılmasından əlavə, mütəxəssislər hava daşımalarının azaldılması və digər tədbirlərin həyata keçirilməsinə də ləzüm hesab edirlər.

Hesabat müəllifləri həmçinin bildirirlər ki, böhranın qarşısını almaq üçün planetin atmosferindən karbon qazının çıxarılması texnologiyaları işlənməlidir.

Dünyanın başağrısına çevrilmiş taliblər kimdir

Son zamanlar demək olar bütün dünyanın diqqəti və kütləvi informasiya vasitələrinin əsas mövzusu Əfqanıstanda baş verən hadisələrdir. NATO qoşunlarının Əfqanıstandan çıxarılması xəbəri yayıldıqdan sonra "Taliban" hərəkatı praktiki olaraq ölkənin bütün regionlarına hücum keçmişdir. Son məlumata görə, Qəzni əyalətinin eyniadlı inzibati mərkəzinə yiyələnən taliblər hazırda paytaxt Kabilin 130 kilometrliyindədir.

Bəs, "Taliban" hərəkatının məqsəd və məramı nədir? Taliblər kimin "övladı"dır və arxalarında hansı qüvvələr dayanır? Bu suallara cavab tapmaq üçün uzaq olmayan keçmiş nəzər salmaq.

Sünni təriqətli radikal islamçı hərəkatı olan "Taliban" 1994-cü ildə puştular arasında yaranmışdır. Taliblər 1996-2001-ci illərdə "Əfqanıstan İslam Əmirliyi" adlandırıldığı ölkəyə və 2004-cü ildən Pakistanın şimalında yerləşən Vəziristan ("Vəziristan Dövləti") regionuna rəhbərlik etmiş, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Pakistan və Səudiyyə Ərəbistanı ilə diplomatik əlaqələri qurmuşlar.

Hərəkatın özəyi Qəndəhar şəhərindəki mədrəsənin 30 tələbəsi (talib ərəbə və puştu dilində "tələbə" deməkdir) olmuşdur. Onlara molla Məhəmməd Omər başçılıq etmişdir. Taliblərin fərqli xüsusiyyəti qara əmmələr və ağ geyimləridir.

"Taliban" rejiminə müxalifətə olan əsasən taciklərdən və Əhməd Şah Məsudun və Burhanuddin Rəbbaninin başçılıq və general Abdurəşid Dostumun rəhbərlik etdikləri özbəklərdən ibarət Şimali Alyansdır. Onu da qeyd etmək ki, o vaxt terrorçu Üsamə bin Ladənə sığınacaq verilməsi və buddist məzarlığının heykəllərinin məhv edilməsi dünya ictimaiyyətinin gözündə taliblərin neqativ imicini formalaşdırmışdır.

2001-ci il 11 sentyabr terror aktlarından sonra ABŞ "Əfqanıstan İslam Əmirliyi"ne qarşı əməliyyata başlamış və Şimali Alyansın dəstəyi ilə rejimi dəvirmişdir. Bundan sonra gizli fəaliyyət göstərən taliblər qismən Vəziristana geri çəkilməmiş və orada Hacı Omərin rəhbərliyi altında birləşmişlər. 2004-cü ildə ənənəvi qəbilə başçıları sıxışdırılan taliblər regionda faktiki olaraq hakimiyyəti ələ keçirmişlər. 2006-cı il fevralın 14-də isə Şimali Vəziristan ərazisində müstəqillik və "Vəziristan İslam Əmirliyi"nin yaradılması elan olunmuşdur. Bundan sonra Pakistan ordusunun cəhdlərinə baxmayaraq, əmirliyin ərazisi Cənubi Vəziristan əyalətinin torpaqlarına hesabına genişləndirilmişdir.

Xatırladaq ki, 1996-cı ildə Kabilə ələ keçirən və "Əfqanıstan İslam Əmirliyi" yaradan "Taliban" ölkənin bütün ərazisində sərt şəriət qanunları tətbiq edirdi. Taliblərin nəzərdə etdikləri ərazilərdə televiziya, musiqi, spirtli içkilər, kompüterlər, şahmat və s. qadağan olunur. Onlar qızların təhsil almasına da icazə vermir. Tez-tez təhsil ocaqlarına hücum keçən "Taliban" təkcə 2008-ci ildə Pakistanın qərbində yerləşən Svat regionunda 150-dən çox məktəbi məhv etmişdir.

Son aylar "Taliban" Əfqanıstanın əyalətlərindən yarıdan çoxunu ələ keçirmişdir. Halbu ki öten il fevralında Qəterin paytaxtı Dohada keçirilmiş görüşdə taliblər NATO qoşunlarına

nin ölkədən çıxarılıdığı zaman döyüşlər aparmayacağını, insan hüquqlarına hörmət etməyəcəyini vəd vermişdir.

Bu günür "Azadlıq" radiosuna müsahibə verən "Taliban"ın rəsmi nümayəndəsi Zəbiulla Mücahid bildirmişdir ki, Dohada vədlər verən komissiya son aylar geniş əraziləri ələ keçirmiş silahlılara bərabər nəzarət etmir. Məlumat üçün bildirik ki, Qəter paytaxtındakı siyasi ofis taliblərin ali lideri Məlavə Hibatulla Axundzadənin yanında bir növ nazirlər kabineti təşkil edən təxminən 20 komissiyaya və ofisdən ibarətdir. Axundzadənin dini, siyasi və hərbi məsələlər üzrə üç müavini var. Siyasi məsələləri üzrə müavin molla Abdullqani Bəradər Dohadakı komissiyaya və "Taliban"ın nümayəndə heyətinə başçılıq edir.

"Taliban"ın yaradıcısı mərhum molla Məhəmməd Omərin oğlu molla Məhəmməd Yaqub taliblərin hərbi əməliyyatlarına başçılıq edir. O, həm də cənubi əyalətlərin başçısının müavini. Axundzadənin şərq əyalətləri üzrə müavini Siraçuddin Xəqqani isə həm də "Xəqqani şəbəkəsi" adlandırılan qurumun başçısıdır.

Mücahidin dediyinə görə, taliblərin iyerarxiyası Yaqubun

və Xəqqaninin dominantlıq etdiyi hərbi məsələlər üzrə komissiyaların səlahiyyətindədir. Rayon səviyyəsindən başlayaraq bu komandanlıq iyerarxiyasında hər bir səhra komandiri əyalət komandanlığının təbələsindədir. Yeddi regional "daire" mövcuddur ki, onların hər biri azı üç əyalət komandanlığına cavabdehlik daşıyır. Bu regional "dairələr" hərbi məsələlər üzrə komissiya rəhbərinin iki müavininin nəzarətindədir. Onlardan biri "qərb zonasındakı" 21 əyalətə, digəri isə "şərq zonasında" yerləşən

hərbi hərəkat yaratdıqdan sonra onlar böyük əraziləri ələ keçirmiş və onlara nəzarət edə bilmişlər. Onun üçün "Taliban" hərəkatında kölgə idarəetmə sistemi yaradılmışdır. Bu addım müxtəlif silahlı qruplaşmalardan olan hərbi komandirlərə onların nəzarətində olan ərazilərdə kölgə hökumətinin "vəzifəli şəxslərini" təyin etməyə imkan verir. Buna baxmayaraq, USIP hesab edir ki, "Taliban"ın kölgə idarəetməsi "qeyri-sabit və qeyri-sistematikdir". Nəticədə müxtəlif komandirlərin, yerli adət və ənənələrin və "Taliban"ın icmadakı qüvvələrinin fikirləri nəzərə alınmaqla formalaşdırılmış qaydalar hazırlanmışdır. "Taliban" rəhbərliyindən başlayaraq yerli komandirlərə də xeyli sayda iştirakçı Əfqanıstanda hərəkatın siyasi xəttinin yaradılmasında və formalaşdırılmasında əsas rol oynamışdır.

İndi əsas sual ondan ibarətdir ki, gələcəkdə "Taliban" hazırkı idarəetmə və nəzarət strukturunu qoruya biləcəkmi?

BMT Təhlükəsizlik Şurasının sanksiyalarına analitik dəstək və müşahidə üzrə qrupunun son hesabatında bildirilir ki, Əfqanıstanda "Taliban"ın təxminən 85 min döyüşçüsü var və onlardan 10 mini ecnəbi müzdlülərdir.

Formal olaraq "Taliban" sayı və texnoloji cəhətdən Əfqanıstanın milli təhlükəsizlik qüvvələrinə xeyli uduzur. Lakin analitiklər xəbərdarlıq edirlər ki, kağızda yazılanlar bu ölkədə heç də hər vaxt real vəziyyətlə üst-üstə düşmür. Bəzi məlumatlara görə, son illər ABŞ tərəfindən Əfqanıstan hökumətinə və hökumətyönümlü könüllülərə verilmiş silahların əksəriyyəti ya işləmir, ya da hücum edən "Taliban"ın əlinə keçmişdir.

Avropa İttifaqı (AI) isə "Taliban" hərəkatını dərhal hücumları dayandırmağa və danışıqlara çağırmışdır. AI-nin xarici işlər və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndəsi Jozef Borrellin bəyanatında vurğulanı ki, "Taliban"ın hərbi hücumu hərəkatın və verdiyi münasibətin dinc yolla həllinə və Dohadakı danışıqlara sadıqlığına birbaşa ziddir. AI həmçinin "Taliban"ın nəzərdə tutulan regionlarda beynəlxalq humanitar normaların və insan hüquqlarının pozulmasını pisləmişdir.

ABŞ-dəki Süh Institutunun (USIP) 2019-cu ildə keçirdiyi tədqiqatda deyilir ki, molla Omərin ölümündən sonra siyasi ayrılıqların aradan qaldırmaq üçün taliblər özlərini komanda strukturlarına korrekte etmişlər. Daha sıx hərbi və si-

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

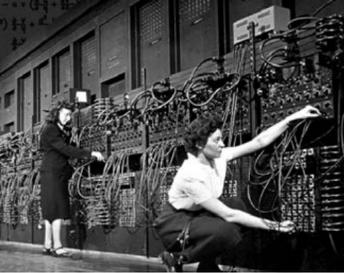

İnkişafın açarı

XX əsrin ən böyük kəşflərindən hesab edilən kompüter texnologiyası böyük sürətlə həyatımızın ayrılmaz tərkib hissəsinə çevrilmişdir. Bu gün dünyamız kompütersiz təsəvvür etmək demək olar ki, mümkün deyil.

Vaxtilə kiçik eməlyatları aparan cihazlar kimi meydana çıxan kompüterlər artıq çoxfunksiyalı və "ağıllı" texniki avadanlığa çevrilmişdir. Bu günün kompüterinin internetə çıxışının olması kifayət edir ki, ondan bir çox məqsədlər - onlayn işlərin aparılması, sosial mediaya giriş, oyun oynamaq, film izləmək, yeni programlar hazırlamaq, bir sözlə, rəqəmsallıqla bağlı hər şeyi həyata keçirmək üçün istifadə edək.

Xatırladaq ki, ingiliss riyaziyyatçısı Çarlz Bebbic 1830-cu ildə programla işləyən hesablama maşınına yaratmışa göz göstərmişdir. Onun ideyaları sonralar kompüterin yaranmasının əsasını qoymuşdur.

İ Dünya müharibəsinə qədərki dövrdə bu sahə inkişaf edə bilməmişdi. 1940-cı ildə Harvard Universitetində Hovard Aiken və Prinseton Universitetində Con Von Neyman, eləcə də ABŞ-nin məhz Britaniyada yaradıldığı qeyd olunmuşdur. İddialara görə, "Collos" adlı kompüter İkinci Dünya müharibəsində alman məxfi məlumatlarının "oxunması" üçün istifadə edilmişdir. Lakin araşdırmaçılara ona qədərki cihazların texniki imkanlarının zəif olmasına görə "kompüter erası"nın məhz "ENIAC"dan başladığını bildirirlər.

sinde vakum lampaları icad edilərək təkmilləşdirilmiş və bəzi elektron maşınlar istehsal edilmişdir. Lakin hazırlanan bu kompüterlər çox böyük imiş və çox yavaş işləyirmiş. 1946-cı ildə ABŞ-in Pensilvaniya ştatında Con Moklin və Presper Ekkertnin rəhbərliyi altında "ENIAC" adlı kompüter yaradılmışdı və məhz həmin il bu cihazların, necə deyirlər, doğum tarixi sayılır. Hərçənd ki, bəzi ədəbiyyatlarda ilk kompüterin 1943-cü ildə məşhur alim Allan Turing tərəfindən Böyük Britaniyada yaradıldığı qeyd olunmuşdur. İddialara görə, "Collos" adlı kompüter İkinci Dünya müharibəsində alman məxfi məlumatlarının "oxunması" üçün istifadə edilmişdir. Lakin araşdırmaçılara ona qədərki cihazların texniki imkanlarının zəif olmasına görə "kompüter erası"nın məhz "ENIAC"dan başladığını bildirirlər.

İ bu kompüter İkinci Dünya müharibəsində alman məxfi məlumatlarının "oxunması" üçün istifadə edilmişdir. Lakin araşdırmaçılara ona qədərki cihazların texniki imkanlarının zəif olmasına görə "kompüter erası"nın məhz "ENIAC"dan başladığını bildirirlər.

Notbuk

Ekran, klaviatura bir yerdədir və istifadə zamanı masaya ehtiyac olmur. Ən əsası isə elektrik enerjisinin olmadığı yerdə belə bir müddət istifadəsi mümkündür.

Notbuklar zaman içində inkişaf edərək təkmilləşiblər. Onun son zamanlarda istifadəçilər arasında populyarlaşan modellərindən biri ultrabukdur. Ultrabuk adı notbuklardan daha kiçik və yüngüldür. Bu termin 2011-ci ildə "Apple MacBook Air" notbuku əsasında hazırlanan, Intel və Apple konsepsiyası olan yeni mobil kompüterlər sinfini təqdim etdikdən sonra geniş yayılmışdır.

Ultrayüngəm notbukların ölçüləri olduqca yüngəldir və çəkisi təxminən 1 kiloqramdır. Aşağı enerji istehlakı tələb edən prosessorla sahibdir və bu da onların üstünlüklərindən biridir. Lakin onlar kiçik diaqonalı (9-12 düym) ekrana malik olduqları üçün uzunmüddətli iş və ya oynamaq üçün əlverişli deyil.

Notbuklar kiçik və yüngüldür, enerji tutumu 15 saata qədərdir. Onlar 11-13.3 düym ekran ölçüsünə malikdir. Kiçik ekran ölçüsü belə bir cihazla işləməyi daha da asanlaşdırır.

İnsanlar daim kompüterlə notbuku müqayisə edirlər. Notbuku üstünlüyü yüngül və kiçik olmasıdır. Buna görə də iş gəzintisində, tətillərdə rahatlıqla daşınır.

İllər

1. İlk elektron kompüter ENIAC 27 ton ağırlığında idi, 1800 kvadratmetr sahəni tuturdu və nəhəng kalkulyatora bənzəyirdi.
2. "TYPEWRITER" kompüterinin klaviaturasının yalnız bir setində hərflərdən istifadə edərək yazı yazılmaq istəyən uzun müddət istifadə edilmişdir.
3. 1938-ci ildə alman mühəndisi Konrad Züzen tərəfindən icad edilən "Z1" dünyanın ilk programlaşdırılmış hesablama maşınıdır.
4. Duq Engelbart 1964-cü ildə ağacdan olan ilk kompüter maşını icad etmişdir.
5. 1971-ci ildə Bob Tomas tərəfindən yazılmış "Creaper" ilk kompüter virusu sayılır.
6. Kompüter virusları əvvəlcə tədqiqat məlumatlarını qorumaq üçün istifadə edilmişdir.
7. Hər ay 5000-dən çox yeni kompüter virusu "dəriyyəyə buraxılır".
8. HP, Microsoft və Apple-in maraqlı bir ortaq cəhətləri var - üçü də qarajda hazırlanmışdır.
9. 1980-ci ildə icad edilən ilk sert disk təxminən 1980 funt ağırlığında idi.
10. Intel tərəfindən yaradılan ilk mikroprosessor "4004" adlandı və kalkulyator üçün hazırlanmışdı.
11. İlk sert disk yalnız 5MB məlumat tutub və 550 qram ağırlığında idi.
12. İlk kompüter böyük bir kalkulyatora bənzəyirdi.
13. 1991-ci ildə Tim Berners Li ilk internet saytını yaratmışdı.
14. Stiv Kobz ilk "Apple" kompüterini istifadə edilmiş ehtiyat hissələrindən hazırlayıb.
15. Dünyanın ən kiçik kompüterü Miçigan Universitetinin tədqiqatçıları tərəfindən yaradılıb. "Micro Mote" adlanan bu cihazın ölçüsü 3 millimetrdir. O, hətta düyü dənsindən belə kiçikdir.

"Lenovo" hər il ən yaxşı sıralarda yer alan kompüter markalarından biridir. Bu şirkət kompüterlə yanaşı, planşet, ağıllı televizor, smartfon da hazırlayır. İstifadəçilər arasında markanın əsas özelliği satış qiymətinin münasib olmasıdır.

Bu gün dünyanı kompütersiz təsəvvür etmək qeyri-mümkündür. Kompüter texnologiyaları davamlı olaraq inkişaf edir. İnsanlar da bu inkişafı bir addımlamaqdadır.

Kompüterlər necə seçilməlidir

Kompüter seçərkən nələrə diqqət yetirməliyik? Bu suala cavab verməyisdən öncə onu nə məqsədlə istifadə edəcəyimizi müəyyənləşdirmək lazımdır.

Məqsəddən asılı olaraq kompüter seçməkdə üstünlük verəcəyimiz parametrlər də dəyişəcək. İş, oyun, filmə baxmaq və ya musiqi redaktəsi üçün fərqli prosessorlara ehtiyac duyulur. Prosessorun tezliyi nə qədər yüksəkdirsə, məhsuldarlıq da bir o qədər yüksək

hesab olunur. Digər bir məqam isə sert diskin həcmi böyük olmalıdır. Bu daha çox informasiyanı diskdə saxlamağa imkan verir.

Masaüstü kompüterlərin soyutma sistemi ilə bağlı demək olar ki, ehtəvə ciddi problemlər olmur. Lakin notbuklar üçün bu məsələyə gərək xüsusi diqqətli yanaşılırsın. Keyfiyyətsiz soyutma sistemləri ilə təchiz edilmiş notbuklarda həddindən artıq qızma halı baş verir ki, bu da öz növbəsində kompüterin sıradan çıxmasına səbəb olur.

Heyrətləndirən gələcək

Mütəxəssislərin proqnozuna əsasən, gələcəkdə istehsal olunaçaq kompüterlərdə daha çox enerji lazım olacaq. Onların mikroprosessorlarının məhsuldarlığı birbaşa temperatur rejimindən asılı olacaq.

1965-ci ildə "Intel" şirkətinin banisi Qordon Mur kompüterlərin gücünün potensialını göstərən "Mur" qanununu kəşf etmişdi. Bu qanuna görə, prosessorun kristallarındakı yarımkeçiricilərin sayı hər iki ildən bir ikiqat artır. Onilliklərdən etibarən kompüter texnologiyası "Mur" qanununa müvafiq inkişaf edir və bu prosessorların ölçülərinin kiçilməsinə deyil, həm də mikroçipin enerji sıxlığına səbəb olub. Ancaq ekspertlərin proqnozuna görə, bu tendensiya dəyişəcək.

Bələ ki, prosessorların ölçüsünü kiçiltmək maliyyə baxımından əlverişsiz olacaq. Ekspertlərin fikrinə bu vəziyyətdən çıxış yolu yeni texnologiyaların kəşfidir. Mühəndis və texnikləri məhsuldarlığı itikisi olmadan daha az enerji sərf edən sxemlərin hazırlanması istiqamətinə yönəlmək lazımdır.

Kanadanın Viktoriya Universitetinin alimi Natiya Frank olduqca perspektivli üsul təklif edib. O, işığın köməyi ilə məlumatların yadda saxlanması və işlənməsi üçün nəzərdə tutulmuş "LI-

RAM" adlı yeni mexanizmin patentini alıb. Bələ materialdan hazırlanmış kompüter prosessorları az miqdarda enerji sərf edərək uzun müddət işləyir. "LI-RAM" nəzəriyyəyə müasir standartlarla müqayisədə enerji sərfiyyatını 10 faiz azaltmağa imkan verir, bununla belə, eyni zamanda verilənlərin daha sürətli ötürülməsi təmin edir. Natiya Frankın proqnozuna görə, "LI-RAM" 10 il sonra kommersiya qurğularında tətbiq ediləcəkdir.

Bir müddət əvvəl "Lenovo" şirkətinin mütəxəssisləri

Ülkər XASPOLADOVA, "Azerbaijan"

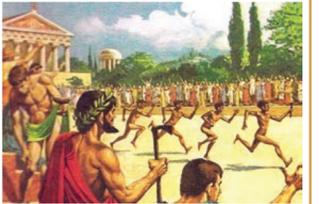
Zevsin şərəfinə yaranan idman yarışları

Bu il 4 ildən bir keçirilən Yay Olimpiya Oyunlarının 32-ci dəfəsi Yaponiyanın paytaxtı Tokio şəhərində idi. Bəs dünya gündəmini əhatə edən bu yarışmanın ilkin qədəmləri haradan başlayıb?

Eramızdan əvvəl 776-cı ildə Yunanistanın Mora yarımadasında təşkil olunan qaçış ilk Olimpiya oyunu hesab edilir. Olimpiya adının mənşəyi isə həmin yarımadaşda şəhər adının Olimpiya olması ilə bağlıdır. Antik müəlliflərin məlumatlarına görə, Olimpiya oyunları tanrı Zevsin şərəfinə yaradılmışdı. Bu

oyunlara qatılmaq üçün idmançı olmağa ehtiyac yox idi. Hətta ilk oyunun qalibi Koroibos əsəbz idi. Oyunlara yalnız kişilər qatıla bilərdi. İlk dövrlərdə antik Olimpiya oyunlarında bir idman növü var idi. Bu qaçış yarışları 4-5 gün davam edirdi. Sonrakı dövrlərdə yarışlara boks, qaydasız döyüş, uzunluğa tullanma və digər idman növləri əlavə olundu.

İlkin vaxtlardan etibarən Olimpiya oyunlarının təşkilinə böyük marağ səbəb olmuşdu. Hətta insanlar yarışları izləmə üçün Aralıq dənizinin sahillərindən gəlirdi. Günlük ümumi izləyici sayı 40 minə çatdı. Lakin eradan əvvəl 393-cü

ildə Roma imperatoru I Feodosi Olimpiya oyunlarının keçirilməsini qadağan etmişdi.

Müasir Olimpiya oyunları

Olimpiya oyunlarının bərpası XIX əsrə təsadüf edir. Fransız tarixçisi və idmançısı Piyer de Kuberten müasir Olimpiya oyunlarının yaradıcısıdır. Onunları yenidən canlandırmaq ideyasını irəli sürdükdə ona minlərlə insan dəstək olmuşdu.

İlk müasir Olimpiya oyunları 1896-cı ildə Afinada keçirilmişdi. Olimpiya oyunlarının 4 ildən bir keçirilməsinin rəsmi sənədi olmadığına baxmayaraq, deyilənlərə görə, Venerra planetinin 4 il boyunca hərəkəti nəticəsində kainatda 5 güşəli ulduz əmələ gəlir ki, bu da oyunların 4 ildən bir keçirilməsini şərtləndirmişdi.

1896-cı ildən bəri keçirilən oyunları 3 dəfə mühüm hadisələr baş verməsi nəticəsində ləğv edilmiş, 1 dəfə

kimi bu yarışma əvvəllər yalnız Yay Olimpiya Oyunlarına ibarət olub. Qış Olimpiya Oyunları ilk dəfə 1924-cü ildə Fransanın Şamon şəhərində keçirildikdən sonra ənənə halını alıb. Yay Olimpiya Oyunları Qış Olimpiya Oyunlarına nisbətən daha əhatəli keçirilib. Məsələn, Yay Olimpiya Oyunlarına bu il 206 ölkə qatıldığı halda, 2018-ci ildə keçirilən sonuncu Qış Olimpiya Oyunlarında 92 ölkə iştirak etmişdi.

Yay Olimpiya Oyunları, ümumilikdə, 46 idman növünü əhatə edir. Bunlara bu il 5 yeni növ karate, beysbol, sörfinq, skeytbordinq, dirmanma əlavə edilmişdir. Həmin günün yay oyunlarında iştirak edən idmançıların geniş azarkeş kütləsi ilə qarşılaşırlar.

Qış Olimpiya Oyunları bu və qar tələb edən idman növləri olduqları üçün yarışlar keçiriləcək mövsümdə təşkil edilir. Bu yarışlarda 15 idman növündə mübarizə aparılır. Bunlara xizəksürmə, körlinq, fiqurlu xizəksürmə, snobborinq, buzüstü xokkey, skeleton və s. kimi idman növləri daxildir.

Olimpiya Oyunlarında Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi tərəfindən təqdim edilən simvollar - nişanlar, bayraqlar və rəmzlərdən istifadə edilir.

Oyunların ən əvəz olunmaz simvollarından biri daim yanar Olimpiya meşəlidir. Mifik görüşlərə görə, bu meşəli Prometey Zevsdən oğurlayıb. Müasir Olimpiya oyunlarında ilk dəfə meşə 1928-ci ildə Amsterdama keçirilən oyunlarda

Simvollar

istifadə olunmuşdu. Meşə oyunların başlanmasından bir neçə ay əvvəl onun ilk alovlandırıldığı yer olan Olimpiyada yandırılır. Orada yerləşən Hera məbədinin qarşısında bir qadın meşəni yandıraraq digərini verir və əldən-ələ ötürülən oyunların keçiriləcəyi yeri göstərir. Oyunlar bitənə qədər meşə yanar halda saxlanılır. Yarışlar bitdikdən sonra meşəni yandırmaq istəməyə çalışan idmançılara qəddarlıqla qarşı edilir.

Digər bir rəmz Olimpiya halqalarıdır. 5 iç-içə keçirilmiş bu rəngli halqalar Olimpiyanın möhürüdür. Özünəməxsus görünümlü milyardlarla düşüncədə yalnız bir fikri canlandırırlar - Olimpiya oyunlarını. Halqalar müasir Olimpiya oyunlarının banisi Piyer de Kubertenin dizaynı əsasında hazırlanıb. Eyni ölçüdə 5 bir-birine bağlı bu simvolun mavi, qara, qırmızı

rəngləri yuxarıda, sarı, yaşıl rəngləri isə aşağıda yerləşir. Bu rənglərin hər biri dünyanın 5 qitəsinə təmsil edir; mavi - Avropanı, sarı - Asiyalı, qara - Afrikanı, yaşıl - Avstraliyanı, qırmızı - Amerikanı. Halqaların mavi rənglərdən ərsəyə gətirilməsi isə dünyadakı bütün ölkələrin bayraqlarından seçilmiş rənglərin hesabınadır.

Olimpiya oyunlarının süarı olaraq qəbul edilən və latınca ifadə olunan bu sözlər "Citius, Altius, Fortius" tərcümədə daha sürətli, daha yüksək, daha güclü mənalıdır. Yeni süarıda da oyunlarda qalib gəlmək üçün 3 xüsusiyyətin önemi bir daha vurğulanır.

Bütün bu qəbul edilmiş və dəyişməz olan simvollarla yanaşı, Olimpiya oyunlarının keçirildiyi ölkədəki açılış və bağılış mərasimlərində xüsusi hazırlanan simvollarla da istifadə edilir.

Məşhur oyunlar:

Qaçış

Olimpiya oyunlarının tarixi qaçışı başlayır. İdmanın bu növünün başlanğıcı buradan götürülür. Ənənəvi olaraq qaçış yarışları yarımaraton, marafon, 400 metr, 800 metr, 1 mil, 2 mil, 3 mil, 4 mil, 5 mil, 6 mil, 7 mil, 8 mil, 9 mil, 10 mil, 12 mil, 15 mil, 20 mil, 25 mil, 30 mil, 35 mil, 40 mil, 45 mil, 50 mil, 55 mil, 60 mil, 65 mil, 70 mil, 75 mil, 80 mil, 85 mil, 90 mil, 95 mil, 100 mil, 105 mil, 110 mil, 115 mil, 120 mil, 125 mil, 130 mil, 135 mil, 140 mil, 145 mil, 150 mil, 155 mil, 160 mil, 165 mil, 170 mil, 175 mil, 180 mil, 185 mil, 190 mil, 195 mil, 200 mil, 205 mil, 210 mil, 215 mil, 220 mil, 225 mil, 230 mil, 235 mil, 240 mil, 245 mil, 250 mil, 255 mil, 260 mil, 265 mil, 270 mil, 275 mil, 280 mil, 285 mil, 290 mil, 295 mil, 300 mil, 305 mil, 310 mil, 315 mil, 320 mil, 325 mil, 330 mil, 335 mil, 340 mil, 345 mil, 350 mil, 355 mil, 360 mil, 365 mil, 370 mil, 375 mil, 380 mil, 385 mil, 390 mil, 395 mil, 400 mil, 405 mil, 410 mil, 415 mil, 420 mil, 425 mil, 430 mil, 435 mil, 440 mil, 445 mil, 450 mil, 455 mil, 460 mil, 465 mil, 470 mil, 475 mil, 480 mil, 485 mil, 490 mil, 495 mil, 500 mil, 505 mil, 510 mil, 515 mil, 520 mil, 525 mil, 530 mil, 535 mil, 540 mil, 545 mil, 550 mil, 555 mil, 560 mil, 565 mil, 570 mil, 575 mil, 580 mil, 585 mil, 590 mil, 595 mil, 600 mil, 605 mil, 610 mil, 615 mil, 620 mil, 625 mil, 630 mil, 635 mil, 640 mil, 645 mil, 650 mil, 655 mil, 660 mil, 665 mil, 670 mil, 675 mil, 680 mil, 685 mil, 690 mil, 695 mil, 700 mil, 705 mil, 710 mil, 715 mil, 720 mil, 725 mil, 730 mil, 735 mil, 740 mil, 745 mil, 750 mil, 755 mil, 760 mil, 765 mil, 770 mil, 775 mil, 780 mil, 785 mil, 790 mil, 795 mil, 800 mil, 805 mil, 810 mil, 815 mil, 820 mil, 825 mil, 830 mil, 835 mil, 840 mil, 845 mil, 850 mil, 855 mil, 860 mil, 865 mil, 870 mil, 875 mil, 880 mil, 885 mil, 890 mil, 895 mil, 900 mil, 905 mil, 910 mil, 915 mil, 920 mil, 925 mil, 930 mil, 935 mil, 940 mil, 945 mil, 950 mil, 955 mil, 960 mil, 965 mil, 970 mil, 975 mil, 980 mil, 985 mil, 990 mil, 995 mil, 1000 mil, 1005 mil, 1010 mil, 1015 mil, 1020 mil, 1025 mil, 1030 mil, 1035 mil, 1040 mil, 1045 mil, 1050 mil, 1055 mil, 1060 mil, 1065 mil, 1070 mil, 1075 mil, 1080 mil, 1085 mil, 1090 mil, 1095 mil, 1100 mil, 1105 mil, 1110 mil, 1115 mil, 1120 mil, 1125 mil, 1130 mil, 1135 mil, 1140 mil, 1145 mil, 1150 mil, 1155 mil, 1160 mil, 1165 mil, 1170 mil, 1175 mil, 1180 mil, 1185 mil, 1190 mil, 1195 mil, 1200 mil, 1205 mil, 1210 mil, 1215 mil, 1220 mil, 1225 mil, 1230 mil, 1235 mil, 1240 mil, 1245 mil, 1250 mil, 1255 mil, 1260 mil, 1265 mil, 1270 mil, 1275 mil, 1280 mil, 1285 mil, 1290 mil, 1295 mil, 1300 mil, 1305 mil, 1310 mil, 1315 mil, 1320 mil, 1325 mil, 1330 mil, 1335 mil, 1340 mil, 1345 mil, 1350 mil, 1355 mil, 1360 mil, 1365 mil, 1370 mil, 1375 mil, 1380 mil, 1385 mil, 1390 mil, 1395 mil, 1400 mil, 1405 mil, 1410 mil, 1415 mil, 1420 mil, 1425 mil, 1430 mil, 1435 mil, 1440 mil, 1445 mil, 1450 mil, 1455 mil, 1460 mil, 1465 mil, 1470 mil, 1475 mil, 1480 mil, 1485 mil, 1490 mil, 1495 mil, 1500 mil, 1505 mil, 1510 mil, 1515 mil, 1520 mil, 1525 mil, 1530 mil, 1535 mil, 1540 mil, 1545 mil, 1550 mil, 1555 mil, 1560 mil, 1565 mil, 1570 mil, 1575 mil, 1580 mil, 1585 mil, 1590 mil, 1595 mil, 1600 mil, 1605 mil, 1610 mil, 1615 mil, 1620 mil, 1625 mil, 1630 mil, 1635 mil, 1640 mil, 1645 mil, 1650 mil, 1655 mil, 1660 mil, 1665 mil, 1670 mil, 1675 mil, 1680 mil, 1685 mil, 1690 mil, 1695 mil, 1700 mil, 1705 mil, 1710 mil, 1715 mil, 1720 mil, 1725 mil, 1730 mil, 1735 mil, 1740 mil, 1745 mil, 1750 mil, 1755 mil, 1760 mil, 1765 mil, 1770 mil, 1775 mil, 1780 mil, 1785 mil, 1790 mil, 1795 mil, 1800 mil, 1805 mil, 1810 mil, 1815 mil, 1820 mil, 1825 mil, 1830 mil, 1835 mil, 1840 mil, 1845 mil, 1850 mil, 1855 mil, 1860 mil, 1865 mil, 1870 mil, 1875 mil, 1880 mil, 1885 mil, 1890 mil, 1895 mil, 1900 mil, 1905 mil, 1910 mil, 1915 mil, 1920 mil, 1925 mil, 1930 mil, 1935 mil, 1940 mil, 1945 mil, 1950 mil, 1955 mil, 1960 mil, 1965 mil, 1970 mil, 1975 mil, 1980 mil, 1985 mil, 1990 mil, 1995 mil, 2000 mil, 2005 mil, 2010 mil, 2015 mil, 2020 mil, 2025 mil, 2030 mil, 2035 mil, 2040 mil, 2045 mil, 2050 mil, 2055 mil, 2060 mil, 2065 mil, 2070 mil, 2075 mil, 2080 mil, 2085 mil, 2090 mil, 2095 mil, 2100 mil, 2105 mil, 2110 mil, 2115 mil, 2120 mil, 2125 mil, 2130 mil, 2135 mil, 2140 mil, 2145 mil, 2150 mil, 2155 mil, 2160 mil, 2165 mil, 2170 mil, 2175 mil, 2180 mil, 2185 mil, 2190 mil, 2195 mil, 2200 mil, 2205 mil, 2210 mil, 2215 mil, 2220 mil, 2225 mil, 2230 mil, 2235 mil, 2240 mil, 2245 mil, 2250 mil, 2255 mil, 2260 mil, 2265 mil, 2270 mil, 2275 mil, 2280 mil, 2285 mil, 2290 mil, 2295 mil, 2300 mil, 2305 mil, 2310 mil, 2315 mil, 2320 mil, 2325 mil, 2330 mil, 2335 mil, 2340 mil, 2345 mil, 2350 mil, 2355 mil, 2360 mil, 2365 mil, 2370 mil, 2375 mil, 2380 mil, 2385 mil, 2390 mil, 2395 mil, 2400 mil, 2405 mil, 2410 mil, 2415 mil, 2420 mil, 2425 mil, 2430 mil, 2435 mil, 2440 mil, 2445 mil, 2450 mil, 2455 mil, 2460 mil, 2465 mil, 2470 mil, 2475 mil, 2480 mil, 2485 mil, 2490 mil, 2495 mil, 2500 mil, 2505 mil, 2510 mil, 2515 mil, 2520 mil, 2525 mil, 2530 mil, 2535 mil, 2540 mil, 2545 mil, 2550 mil, 2555 mil, 2560 mil, 2565 mil, 2570 mil, 2575 mil, 2580 mil, 2585 mil, 2590 mil, 2595 mil, 2600 mil, 2605 mil, 2610 mil, 2615 mil, 2620 mil, 2625 mil, 2630 mil, 2635 mil, 2640 mil, 2645 mil, 2650 mil, 2655 mil, 2660 mil, 2665 mil, 2670 mil, 2675 mil, 2680 mil, 2685 mil, 2690 mil, 2695 mil, 2700 mil, 2705 mil, 2710 mil, 2715 mil, 2720 mil, 2725 mil, 2730 mil, 2735 mil, 2740 mil, 2745 mil, 2750 mil, 2755 mil, 2760 mil, 2765 mil, 2770 mil, 2775 mil, 2780 mil, 2785 mil, 2790 mil, 2795 mil, 2800 mil, 2805 mil, 2810 mil, 2815 mil, 2820 mil, 2825 mil, 2830 mil, 2835 mil, 2840 mil, 2845 mil, 2850 mil, 2855 mil, 2860 mil, 2865 mil, 2870 mil, 2875 mil, 2880 mil, 2885 mil, 2890 mil, 2895 mil, 2900 mil, 2905 mil, 2910 mil, 2915 mil, 2920 mil, 2925 mil, 2930 mil, 2935 mil, 2940 mil, 2945 mil, 2950 mil, 2955 mil, 2960 mil, 2965 mil, 2970 mil, 2975 mil, 2980 mil, 2985 mil, 2990 mil, 2995 mil, 3000 mil, 3005 mil, 3010 mil, 3015 mil, 3020 mil, 3025 mil, 3030 mil, 3035 mil, 3040 mil, 3045 mil, 3050 mil, 3055 mil, 3060 mil, 3065 mil, 3070 mil, 3075 mil, 3080 mil, 3085 mil, 3090 mil, 3095 mil, 3100 mil, 3105 mil, 3110 mil, 3115 mil, 3120 mil, 3125 mil, 3130 mil, 3135 mil, 3140 mil, 3145 mil, 3150 mil, 3155 mil, 3160 mil, 3165 mil, 3170 mil, 3175 mil, 3180 mil, 3185 mil, 3190 mil, 3195 mil, 3200 mil, 3205 mil, 3210 mil, 3215 mil, 3220 mil, 3225 mil, 3230 mil, 3235 mil, 3240 mil, 3245 mil, 3250 mil, 3255 mil, 3260 mil, 3265 mil, 3270 mil, 3275 mil, 3280 mil, 3285 mil, 3290 mil, 3295 mil, 3300 mil, 3305 mil, 3310 mil, 3315 mil, 3320 mil, 3325 mil, 3330 mil, 3335 mil, 3340 mil, 3345 mil, 3350 mil, 3355 mil, 3360 mil, 3365 mil, 3370 mil, 3375 mil, 3380 mil, 3385 mil, 3390 mil, 3395 mil, 3400 mil, 3405 mil, 3410 mil, 3415 mil, 3420 mil, 3425 mil, 3430 mil, 3435 mil, 3440 mil, 3445 mil, 3450 mil, 3455 mil, 3460 mil, 3465 mil, 3470 mil, 3475 mil, 3480 mil, 3485 mil, 3490 mil, 3495 mil, 3500 mil, 3505 mil, 3510 mil, 3515 mil, 3520 mil, 3525 mil, 3530 mil, 3535 mil, 3540 mil, 3545 mil, 3550 mil, 3555 mil, 3560 mil, 3565 mil, 3570 mil, 3575 mil, 3580 mil, 3585 mil, 3590 mil, 3595 mil, 3600 mil, 3605 mil, 3610 mil, 3615 mil, 3620 mil, 3625 mil, 3630 mil, 3635 mil, 3640 mil, 3645 mil, 3650 mil, 3655 mil, 3660 mil, 3665 mil, 3670 mil, 3675 mil, 3680 mil, 3685 mil, 3690 mil, 3695 mil, 3700 mil, 3705 mil, 3710 mil, 3715 mil, 3720 mil, 3725 mil, 3730 mil, 3735 mil, 3740 mil, 3745 mil, 3750 mil, 3755 mil, 3760 mil, 3765 mil, 377

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Aparatına inventarların satın alınması üzrə 26 iyul 2021-ci il tarixdə elan edilmiş kotirovka sorğusunda "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 11.1-ci bəndinə uyğun olaraq iddiaçıların sayı 3-dən az olduğu üçün kotirovka sorğusu prosedurunun davamından imtina edilmişdir.

Tender komissiyası

ELAN

Əhmədov Elvin Məzahir oğluna məxsus DYP-İP 000966 sayılı, 07 yanvar 2014-cü il tarixli, 06/3-13689/13055 sayılı indosament qeydli ipoteka kağızı naməlum şəraitdə itirilmişdir. Tapıldığı təqdirdə "KapitalBank" ASC-yə təhvil verilməsi xahiş olunur.

"KapitalBank" ASC

ELAN

Kərimov İlham Adil oğlu və Kərimov İlkin Adil oğluna məxsus DYP-İP 000427 sayılı, 30 avqust 2010-cu il tarixli, 06/3-5231/5190 sayılı indosament qeydli ipoteka kağızı naməlum şəraitdə itirilmişdir. Tapıldığı təqdirdə "KapitalBank" ASC-yə təhvil verilməsi xahiş olunur.

"KapitalBank" ASC

B İ L D İ R İ Ş

"Azərbaycan" qəzetinin 17 iyun 2021-ci il tarixli nömrəsində elan edilmiş və elektron satınalmaları proseduru çərçivəsində keçirilmiş açıq tenderlə əlaqədar Tender komissiyasının 09 avqust 2021-ci il tarixli qərarına əsasən Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında məlumat təminatının yoxlanılması, zəifliklərin aşkarlanması və veb təhlükəsizliyin təmin edilməsi üzrə avadanlıq və program təminatlarının alınaraq quraşdırılması xidmətinin satın alınması üzrə "JET İNFORMASIYA SİSTEMLƏRİ" MMC qalib elan edilmişdir.

Qalib şirkətlə müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

"Azərbaycan" qəzetinin 17 iyun 2021-ci il tarixli nömrəsində elan edilmiş və elektron satınalmaları proseduru çərçivəsində keçirilmiş açıq tenderlə əlaqədar Tender komissiyasının 09 avqust 2021-ci il tarixli qərarına əsasən Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında video müşahidə görüntülərinin ehtiyat nüsxələrinin saxlanması, sət disklərin yenilənməsi və əlavə təhlükəsizlik vasitələrinin quraşdırılması işlərinin satın alınması üzrə "EDKT" MMC və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Bülübül, 27 ünvanında yerləşən inzibati binasında mühafizə siqnalizasiya sisteminin alınaraq quraşdırılması işlərinin satın alınması üzrə isə "YARASA LTD" MMC qalib elan edilmişdir.

Qalib şirkətlərlə müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

"Goran-Pambıq" ASC-nin səhmdarlarının nəzərinə!

Koronavirus pandemiyasına görə ölkə ərazisində və dünyada tətbiq edilən gücləndirilmiş karantin rejimi ilə əlaqədar olaraq 14 sentyabr 2021-ci il tarixdə saat 09:00-da "Goran-Pambıq" ASC-nin səhmdarlarının növbədənkenar ümumi yığıncağı "ZOOM" programı vasitəsilə onlayn formada keçiriləcəkdir.

İclasın gündəliyində aşağıdakı məsələlər durur:

1. Cəmiyyətin nizamnaməsinin yeni redaksiyada təsdiqi.
2. Müşahidə şurasının seçkisi.
3. Maliyyə-təftiş komissiyasının seçkisi.
4. Digər məsələlər.

Ünvan: "Goran Pambıq" ASC, Goranboy rayonu, Dəlilməmmədli şəhəri

"Goran-Pambıq" ASC-nin rəhbərliyi

Baş Prokurorluq: "11 nömrəli İntegrasiya Təlimli İnternat Məktəbinin vəzifəli şəxslərinin qanunsuz əməlləri ifşa edilib"

Korrupsiyaya qarşı mübarizə, vəzifəli şəxslərin səlahiyyətlərindən sui-istifadə hallarının qarşısının alınması istiqamətində prokurorluq orqanları tərəfindən ardıcıl və sistemli tədbirlər həyata keçirilib.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bu tədbirlərin davamı kimi, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin tabeliyində olan 11 nömrəli İntegrasiya Təlimli İnternat Məktəbinin vəzifəli şəxslərinin səlahiyyətlərindən sui-istifadə edib saxtakarlığa yol verməklə külli miqdarda pul vəsaitini mənimləmələri faktı ilə bağlı Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Cinayət Mə-

cəlləsinin 179.3.2-ci (Mənimləmə külli miqdarda törədildikdə), 308.1 (Vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) və 313-cü (Vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə cinayət işi başlanaraq istintaq aparılıb.

Aparılmış istintaq-əməliyyat tədbirləri ilə müəyyən edilib ki, həmin məktəbin direktoru işləmiş Gülnarə Abdullayeva 2020-ci ilin yanvarından bu ilin avqustunadək olan müddətdə şəxsən və həmin məktəbin əməkdaşları vasitəsilə rəsmi sənədlərə bilə-bilə yalan məlumatlar daxil etməklə faktiki olaraq işə gəlməyən müəllimlərin guya işə gəlməklə tədris həyata keçirməsi, müəllim və təbəyələrin dərslər saatlarının artıq göstərilməsi, gündəlik məktəbə gələn uşaqların sayının artıq göstərilməsi ilə onların qidalan-

ması üçün tələb olunan qida məhsulları və içməli suyun artıq rəsmiləşdirilməsinə nail olmaqla 88 min 622 manat məbləğində pul vəsaitini nağdlaşdıraraq mənimləməsinə, vəzifə saxtakarlığına yol verərək səlahiyyətlərindən sui-istifadə edib.

Cinayət prosessual qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq, G.Abdullayevanın otağına keçirilmiş baxış zamanı ayrı-ayrı şəxslərin adına olan 4 ədəd plastik kart, işçilərə pul vəsaiti verməsi ilə bağlı qeydlərin aparıldığı dəftərçəsi aşkarlanaraq götürülüb.

Hazırda cinayət işi üzrə bütün təqsirli şəxslərin dairəsinin müəyyənləşdirilməsi istiqamətində intensiv istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilib.

Binəqədi rayonunda onlayn yolla heroin və metamfetamin satan narkotacirlər tutulublar

Binəqədi rayonunda narkotik vasitələrin onlayn yolla qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olan Pərviz Babazadə rayon polis idarəsinin cinayət axtarışı şöbəsi əməkdaşlarının həyata keçirdikləri növbəti əməliyyat tədbiri nəticəsində saxlanılıb.

Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, onun üzərində axtarış aparılan zaman 23 qram heroin, 120 qram metamfetamin, ümumilikdə 67 ədəd psixotrop tərkibli tramadol, pregabalin, metadon həbi və bir elektron tərəzi aşkarlanıb. Pərviz Babazadə ifadəsində qeyd edib ki, sosial şəbəkələrdə birbaşa əlaqə yaradaraq tanış olduğu xarici ölkələrdən birinin vətəndaşı ona qaçaqmalçılıq yolu ilə satmaq məqsədilə külli miqdarda narkotik vasitə və psixotrop maddə göndərib. O, həmin narkotik vasitələri satmaq məqsədilə Binəqədi rayonunda əvvəlcədən razılaşdırılan yerdən götürüb. Saxlanılan şəxs təxminən iki aydır Bakıda onlayn yolla narkotik vasitələrin satışını təşkil etdiyini bildirib.

Binəqədi Rayon Polis İdarəsi əməkdaşlarının həyata keçirdikləri digər bir əməliyyat zamanı narkotik vasitələrin satışını ilə məşğul olan Elnur Quliyev də

saxlanılıb. Onun üzərində şəxsi axtarış aparılan zaman 7 qrama yaxın heroin və metamfetamin aşkar edilib. Elnur Quliyev də ifadəsində narkotik vasitələri istifadə etməklə yanaşı, tanışları şəxslərə satdığını bildirib.

Faktlarla bağlı Binəqədi Rayon Polis İdarəsində Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. Pərviz Babazadə və Elnur Quliyev tutularaq istintaqa cəlb olunublar. Binəqədi rayonu ərazisində narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinin qarşısının alınması istiqamətində polis əməkdaşları tərəfindən əməliyyat tədbirləri davam etdirilib.

Binəqədi rayonunda onlayn yolla heroin və metamfetamin satan narkotacirlər tutulublar

Mir Cəlal yaradıcılığı İspaniyanın ədəbiyyat portalında

İspaniyanın populyar "Trabalibros" ədəbiyyat portalı görkəmli Azərbaycan yazıçısı Mir Cəlalın ispan dilinə tərcümə edilmiş "İki ananın bir oğlu" hekayəsinə və ədibin yaradıcılığı haqqında məlumatla səhifə ayırıb.

Bu barədə AZƏRTAC-a Azərbaycan Dövlət Tərcümə

Mərkəzindən bildirilib. Əsərin ispan dilinə tərcümə müəllifi Rəhimə Məmmədovadır.

Qeyd edək ki, geniş oxucu kütləsi tərəfindən izlənen "Trabalibros" müntəzəm olaraq səhifələrində Xuan Rulfo, Tomas Mann, Vladimir Nabokov, Volqanq Höte, Migel Delibes, Federiko Qarsiya Lorqa kimi dünya şöhrətli yazıçı və şairlərin yaradıcılığını işıqlandırır.

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ! "AZƏRBAYCAN"

qəzetinə 2021-ci il üçün abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır.

Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərmetbuatçıyı" ASC

(012) 440-46-94, (012) 441-19-91

"Azərpoçt" ASC

(012) 598-49-55, (051) 225-02-13

"Qaya" firması

(012) 566-77-80, (050) 214-40-53

"Kaspi" MMC

(012) 432-39-55, (012) 510-82-24

"Region Press" MMC

(055) 316-79-01, (050) 316-79-01

"Səma-M" MMC

(012) 594-09-59

"Ziya" LTD

(012) 497-76-96, (050) 306-77-22

"Pressinform" MMC

(012) 598-49-52, (070) 340-01-00

"City press" MMC

(055) 819-09-26

1 illik

124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat

6 aylıq

62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat

3 aylıq

31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

ABUNƏ YAZILMAĞA TƏLƏSİN!

Avqustun 14-də ölkə ərazisində hava əsasən yağmursuz olacaq

Azərbaycanda avqustun 14-nə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Şimal-şərq küləyi əsəcək, gündüz cənub-şərq küləyi ilə əvəzlənəcək. Havanın temperaturu Abşeron yarımadasında gecə 25-28°, gündüz 34-38° isti, Bakıda gecə 26-28°, gündüz 36-38° isti olacaq. Atmosfer təzyiqi 757 millimetr civə sütunu, nisbi rütubət gecə 60-70, gündüz 35-40 faiz təşkil edəcək.

Abşeron çimərliklərində şimal-şərq küləyi əsəcək, gündüz cənub-şərq küləyi ilə əvəzlənəcək. Dəniz suyunun temperaturunun şimal çimərliklərində - Sumqayıt, Novxanı, Pirsəği, Nardaran, Bilgəh, Züqulbada 27-28° isti, cənub çimərliklərində - Türkan, Hövsan, Sahil, Şıxda isə 28-29° isti olacağı gözlənilir.

Sinoptiklərin tibbi-meteoroloji proqnozuna görə, Abşeron yarımadasında davam edən isti hava şəraiti fonunda zəif küləklərin üstünlüyü və günün bəzi saatlarında havada yaranan durgunluq meteohəssas insanlar üçün əlverişsizdir.

Azərbaycanın rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz bəzi dağlıq ərazilərdə şimşək çaxacağı, qısamüddətli yağış yağacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Şərq küləyi əsəcək, arabit güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 22-27°, gündüz 35-40°, bəzi yerlərdə 41-42° isti, dağlarda gecə 16-21°, gündüz 23-28° isti olacağı ehtimal edilir.

Naxçıvan şəhərində, Culfa, Ordubad, Sədərək, Şahbuz və Şərur rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz dağlıq ərazilərdə şimşək çaxacağı, arabit yağış yağacağı gözlənilir. Şərq küləyi əsəcək, arabit güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 20-25°, gündüz 35-40°, bəzi yerlərdə 41-42° isti olacaq.

Xankəndi şəhərində, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, Ağdam, həmçinin Daşkəsən, Gədəbəy rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz dağlıq ərazilərdə şimşək çaxacağı, arabit yağış yağacağı ehtimalı var. Şərq küləyi əsəcək, arabit güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 22-27°, gündüz 35-40°, bəzi yerlərdə isə 42° isti olacağı bildirilir.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gecə bəzi yerlərdə şimşək çaxacağı ehtimalı var. Şəhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək, arabit güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 23-27°, gündüz 34-39° isti, dağlarda gecə 22-24°, gündüz 27-32° isti olacağı gözlənilir.

Çimərlik ərazilərindəki dəniz suyunun yoxlanılması ilə bağlı növbəti monitorinqlər keçirilib

Çimərlik ərazilərindəki dəniz suyunun keyfiyyətinin yoxlanılması məqsədilə Xəzər Kompleks Ekoloji Monitorinq İdarəsinin və Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin əməkdaşları tərəfindən növbəti monitorinqlər keçirilib.

Bu barədə AZƏRTAC-a Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyindən məlumat verilib. İdarənin rəisi Nazim Mahmudov bildirib ki, dəniz suyunun nümunələr götürüldü, mikrobioloji və fiziki-kimyəvi təhlillər aparılıb.

Aparılan birgə monitorinq və analizlərin nəticələrinə görə, Bilgəh, Novxa-

ni, Mərdəkan, Şüvəlan, Goradil, Zağulba, Nardaran və Buzovna çimərliklərindəki dəniz suyunun keyfiyyət göstəriciləri norma daxilindədir. Şıx, Türkan, Hövsan, Pirsəği, Corat çimərliklərindəki dəniz suyunun keyfiyyət göstəriciləri isə bakteriooloji cəhətdən çirklili müəyyən edilib.

"PHOENIX GROUP" MMC-yə məxsus 1534751-1534775 sayılı qəbzlər itdiyi üçün etibarsız sayılır.

"AZƏRBAYCAN" qəzetinin reklam xidməti 539-49-20

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektiv nazirliyin Dövlət qulluğu və kadrlar məsələləri şöbəsinin müdiri Nəriman Bayramovaya əzizi

SİMA XANIMIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatı "91-lər" in nümayəndəsi

TOFIQ HƏSƏN OĞLU

HÜSEYNOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının rəhbərliyi, kollektiv və üzvləri Palatamız üzvü, "Deloitte & Touche" MMC-nin direktoru Nuran Kərimovaya qardaşı

AZƏR KƏRİMOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Baki şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az az.reklam@mail.ru azerbaijan-news@mail.ru www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühasibatlıq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnməsi, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sۆylənilənlərlə bərabər, dərəcə üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Ölülərə cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 4915
Sifariş 1429
Qiyməti 40 qəpik